

Rabčiansky CHÝRNIK

3/2018
Bezplatne

RABČIANSKY CHÝRNIK
1. MIESTO v celošt. súťaži
MIESTNE NOVINY 2011

ZÁVEREČNÉ POSEDENIE
POSLANCI SKONČILI.... 10
KOMUNÁLNE VOĽBY ... 2 - 9

KRÁSA KVETOV 11
SVAPKEKOPAŇE II 20
ČUČORIEDKOVÝ FEST. 21

5000-TISÍCI OBYČNÍ 15
PRÍBEHY ZO ŽIVOTA 22 - 23
CHÝRNIK 25-ROČNÝ 12 - 14

ZASPIEVAJME SI 17
V. SPIEVAJÚCI SENIORI 25
DROGY - CESTA DO TMY 19

FLORBALISTI V 1. LIGE .. 28
1. RABČA V VII. LIGE 27
RABČONEK Príloha 1

KOMUNÁLNE VOĽBY ROZHODUJÚ O KVALITE ŽIVOTA OBCE

V sobotu 10. novembra 2018 od 7. hodiny ráno do desiatej hodiny večer sa uskutočnia voľby nového starostu obce a poslancov obce. Sú to pre nás najdôležitejšie voľby, lebo tu žijeme a v týchto voľbách rozhodneme o tom, kto nás bude zastupovať v správe obce. Nepodceňujme dôležitosť týchto volieb, pretože rozhodnutia starostu a obecného zastupiteľstva sa týkajú nás všetkých. Oni rozhodujú, v akom stave sú: miestne cesty, výška daní, bezpečnosť v obci ... Od kvality ich rozhodnutí závisí aj kvalita nášho bývania a života v obci. V. Briš

26. 10. 2017 POSLEDNÁ SPOLOČNÁ FOTOGRAFIA ZO ZÁVERU ZASADNUTIA OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA OBCE RABČA SPOLU SO STAROSTOM OBCE ING. JÚLIUSOM PITÁKOM. VIAC » s. 10 FOTO V. BRIŠ

KALENDÁR AKCIÍ 2018

7. 11. Stretnutie dospelých - spoločne nájdeme spôsoby zlepšenia života našich mladých v obci od 16. hod. v klube dôchodcov
6. 12. Mikuláš I
7. 12. Mikuláš II
8. 12. Halový futbalový turnaj
15. 12. Vianočné trhy
31. 12. Silvestrovský prechod **OcÚ**

Doplnok územného plánu schválený

Obecné zastupiteľstvo obce Rabča 28. septembra 2018 schválilo VZN č. 10/2018 o Záväznej časti Zmien a doplnkov č. 1 Územného plánu obce Rabča. **VIAC:** <http://rabca.sk/sk/uradna-ta-bula/> **OcÚ**

OZNAM o čase a mieste VOLIEB

Deň a čas konania volieb do orgánov samosprávy obcí: 10. 11. 2018 od 7⁰⁰ do 22⁰⁰ hodiny. Miesto konania volieb: Okrsok č. 1 a 2: ZŠ s MŠ Rabča, Rabčická 411; Okrsok č. 3: ZŠ s MŠ Rabča, Kostolná 855. **OcÚ**

HOPKÁČIK Otvorený

Pondelok až piatok 7:30 - 18:00

Deti do nášho zariadenia môžete nahlásiť telefonicky alebo osobne deň vopred. Maximálna dĺžka pobytu dieťaťa v zariadení je 3 hodiny. Podmienkou je mať uzatvorenú zmluvu o poskytovaní flexibilnej starostlivosti.

VIAC » s. 16

ZOZNAM ZAREGISTROVANÝCH KANDIDÁTOV PRE VOLBY DO OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA V RABČI

Obec Rabča uverejňuje podľa § 173 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby do obecného zastupiteľstva podľa jednotlivých volebných obvodov:

VOLEBNÝ OBVOD Č. 1

Kandidáti:

1. Monika Adamčíková, 59 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
2. Jozef Balek, 46 r., vedúci TIO, Smer – sociálna demokracia
3. Dušan Bencúr, 41 r., živnostník, nezávislý kandidát
4. Peter Brišák, 38 r., majster výroby v elektrotechnike, nezávislý kandidát
5. Róbert Brišák, Mgr., 28 r., stredoškolský pedagóg, nezávislý kandidát
6. Patrik Cubinek, Ing., 31 r., nezamestnaný, Kresťanskodemokratické hnutie
7. Gabriela Čulová, Mgr., 43 r., učiteľka, t. č. MD, nezávislá kandidátka
8. Ján Domin, 56 r., živnostník, Šanca
9. Mária Glombíková, 56 r., nezamestnaná, Kresťanskodemokratické hnutie
10. Marta Gužíková, 53 r., zdravotná sestra, Kresťanskodemokratické hnutie
11. Anton Harbut, 51 r., technik, Kresťanskodemokratické hnutie
12. Daniela Chutniaková, Mgr., 32 r., školský špeciálny pedagóg, Slovenská národná strana
13. Miroslav Jagelka, 43 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
14. Jaroslav Jagnešák, Ing., 53 r., lesný inžinier, nezávislý kandidát
15. Pavol Jurčák, Ing., 50 r., riaditeľ firmy, nezávislý kandidát
16. Pavol Kobyliak, 56 r., stavebný technik, Sloboda a solidarita
17. Jozef Kovaliček, Ing., 55 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
18. Andrea Lubasová, Mgr., 43 r., vychovávateľka CVČ, nezávislá kandidátka
19. Ján Maťuga, 41 r., SZČO, nezávislý kandidát
20. Janka Michaláková, Mgr., 41 r., učiteľka, nezávislá kandidátka
21. Jozef Pienčák, 28 r., mechanik – nastavovač, nezávislý kandidát
22. Anton Piták, 42 r., IT manažér, podnikateľ, Spolu – občianska demokracia
23. Augustín Piták, PhD., 41 r., štátny zamestnanec, Kresťanskodemokratické hnutie
24. Július Piták, Ing., 49 r., starosta obce, nezávislý kandidát
25. František Prisenžňák, 63 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
26. Ludmila Rešutíková, Bc., 50 r., SZČO, Smer – sociálna demokracia
27. Karol Sahuľ, Ing., 57 r., živnostník, Šanca
28. Alojz Spuchľák, 54 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie
29. Adriána Škrková, PaedDr., 41 r., učiteľka ZŠ s MŠ Rabča, nezávislá kandidátka
30. Lucia Tomovčíková, Mgr., 35 r., riaditeľka poisťovne, Kresťanskodemokratické hnutie

Vo volebnom obvode sa volí 11 poslancov.

V Rabči dňa 19. septembra 2018

Mgr. Monika Kozoňová

Predseda Miestnej volebnej komisie v Rabči

odtlačok pečiatky obce

ZOZNAM ZAREGISTROVANÝCH KANDIDÁTOV PRE VOLBY STAROSTU OBCE RABČA

Obec Rabča uverejňuje podľa § 178 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby starostu obce:

Kandidáti:

1. Pavol Kobylíak, 56 r., stavebný technik, Sloboda a solidarita
2. Július Piták, Ing., 49 r., starosta obce, nezávislý kandidát

V Rabči dňa 19. septembra 2018

Mgr. Monika Kozoňová

Predseda Miestnej volebnej komisie v Rabči

odtlačok pečiatky obce

Informácia pre voliča

Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca.

Potom okrsková volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov a vydá voličovi dva hlasovacie lístky – hlasovací lístok pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a hlasovací lístok pre voľby starostu obce (primátora mesta) a prázdnu obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta).

Prevzatie hlasovacích lístkov a obálky potvrdí volič v zozname voličov vlastnoručným podpisom.

Každý volič sa musí pred hlasovaním odobrať do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov. Voličovi, ktorý nevstúpi do osobitného

priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia hlasovanie neumožní.

Na hlasovacom lístku pre voľby poslancov obecného (mestského) zastupiteľstva môže volič zakrúžkovať najviac toľko poradových čísiel kandidátov, koľko poslancov má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených. (Počet poslancov, ktorý sa volí vo volebnom obvode je uvedený na hlasovacom lístku.)

Na hlasovacom lístku pre voľby starostu obce (primátora mesta) môže volič zakrúžkovať poradové číslo len jedného kandidáta.

V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič do obálky jeden hlasovací lístok pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľby starostu obce (primátora mesta).

Na požiadanie voliča mu okrsková volebná komisia vydá za nesprávne upravené hlasovacie lístky iné. Nesprávne upravené hlasovacie lístky vloží volič do schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov.

Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi pred hlasovaním túto skutočnosť okrskovej volebnej komisii, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov inú spôsobilú osobu, aby podľa jeho pokynov a zákona upravila hlasovací lístok a vložila do obálky. Obidve osoby pred vstupom do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov člen okrskovej volebnej komisie poučí o spôsobe hlasovania a o skutkovej podstate trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb. Členo-

**VOLBY
DO ORGÁNOV
SAMOSPRÁVY
OBCÍ 2018**

SOBOTA

10. november 2018

v čase od

7.00 hodiny ráno

do 22.00 hodiny večer

via okrskovej volebnej komisie nesmú voličom upravovať hlasovacie lístky.

Volič, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže požiadať, aby obálku do volebnej schránky v jeho prítomnosti vložila iná osoba, nie však člen okrskovej volebnej komisie.

Volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrsko-

vú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková volebná komisia zriadená.

Volič je povinný odložiť nepoužité alebo nesprávne upravené hlasovacie lístky do zapečatenej schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta 33 eur.

Vážení spoluobčania,

dovoľujem si Vás touto cestou osloviť a požiadať o podporu v komunálnych voľbách na post starostu obce Rabča.

Ako rodák z Rabče som sa rozhodol kandidovať, pretože mám záujem pomôcť našej obci napredovať a pracovať v prospech občanov. Rozhodnutie, ktorého kandidáta si vyberiete, je len na Vás. Ponúkam Vám jasnú a zrozumiteľnú komunikáciu, skúsenosti zo samosprávy a čerpania z projektov EÚ.

Ako všetci vieme, občanov našej obce najviac trápia miestne komunikácie, chodníky, škôlky, jasle, parkovanie, pozemky na individuálnu výstavbu, prístup ku kanalizáciám. Preto sa chcem spoločne s Vami všetkými a obecným zastupiteľstvom zamerať na tieto problémy:

- Zhotovenie chodníkov v celej obci, oprava miestnych komunikácií a budovania nových, vybudovanie nového mosta cez riekku Polhoranka pri ihrisku v Gaceli, výhľadovo nový most pre spojenie Grúň – Gacel a nevyhnutná oprava mosta na Grúni.

- V pláne mám zhotoviť vodovodnú sieť tak, aby všetci obyvatelia našej obce mali vodu z obecnej vodárenskej spoločnosti RABČAN s.r.o., taktiež revitalizovať dolný vodojem a opraviť prameniská v Babej hore, vybudovať kanalizáciu na Adamovke a urobiť predĺženie k novým domom.

- Je nutné uskutočniť pozemkové úpravy, ktoré sú veľmi potrebné pre ďalší rozvoj obce na individuálnu a bytovú výstavbu.

- Výstavba škôlky, jaslí, vytvoriť CIZS – centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti, kde sústredíme všetkých lekárov, rekonštrukcia obecného úradu s bezbariérovým prístupom a zjednotenie obecných služieb pod jednu strechu aj výstavba parkovísk, ktorých je nedostatok. Na tieto projekty chcem využívať finančné prostriedky z fondov EÚ.

- Výstavba cyklotrás pre bezpečný pohyb našich cyklistov, ktorých je čoraz viac a najmä tých najmenších. Cyklotrasy by mohli v zimnom období slúžiť pre bežecké lyžovanie.

- V kultúre podporovať všetky kultúrne aktivity naprieč generáciami, podporovať talenty, Jednotu dôchodcov, Červený kríž, DHZ, Dychovú hudbu Rabčanka, ženský chrámový zbor Marana tha, športovcov a všetkých, ktorí reprezentujú našu Rabču a robia jej dobré meno.

- V rámci športovej oblasti sa vynasnažím o modernizáciu športového areálu, o výstavbu workoutového ihriska pre mladých aj detské ihriská či o podporu pre všetkých občanov pri športových aktivitách.

Ďakujem Vám všetkým za podporu a verím, že spoločným úsilím posunieme našu Rabču k lepšiemu.

S úctou, Pavol Kobylíak

Pavol Kobyliak

kandidát na starostu obce

www.facebook.com/kobyliakpavol/

cesty,
chodníky

H₂O
voda

pozemkové
úpravy

cyklotrasy

kultúra

šport

Mojou snahou bude dobudovanie chodníkov, zhotovovanie miestnych komunikácií počas celého volebného obdobia a aj rekonštrukcia mostov Pod Magurou spolu s mostom v časti Grúň, ktoré sú v nevyhovujúcom stave.

Jednou z mojich priorít je aj dodávka vody pre všetkých občanov z obecnej vodárenskej spoločnosti. Súčasťou bude aj revitalizácia nefunkčného dolného vodojemu. V rámci ďalších cieľov som si stanovil aj dobudovanie kanalizácie v časti Adamovka a k novostavbám v obci.

Dôležitým krokom je uskutočnenie "komasácie" - pozemkových úprav. Tieto úpravy sú potrebné pre ďalšiu výstavbu rodinných domov a rozvoja našej obce. Počas výkonu mojej funkcie sa budem snažiť participovať pri realizácii projektov v našej obci a taktiež čerpať podporu financií z rozpočtu EÚ.

Výstavbu cyklotrás v Rabči považujem za dôležitú v rámci zamedzenia zvýšeného výskytu cyklistov pri krajniciach ciest, kde existuje riziko ich ohrozenia automobilovou dopravou. Výstavba bude slúžiť aj ako pozdvihnutie kultúry a relaxu nielen pre miestnych obyvateľov. V zimnom období by slúžili ako trate pre beh na lyžiach, či prechádzku Rabčianským chotárom.

Samozrejmosťou je aj úplná podpora všetkých generácií v zachovávaní tradícií a v rozvoji regionálnej kultúry. Spoločenský život v našej obci je potrebné udržiavať na vysokej úrovni. Chcem podporiť talenty v oblasti kultúry, športu, Červený kríž, DHZ, Jednotu dôchodcov, Dychovú hudbu Rabčanka a všetkých, ktorí akýmkoľvek spôsobom reprezentujú Rabču a robia jej dobré meno.

Nesmiem vynechať ani športové aktivity a preto som sa rozhodol zmodernizovať športový areál, postaviť workoutové ihrisko pre mladých, detské ihriská a nepochybne podporiť všetky športové aktivity a súťaže, ktoré slúžia na pohyb pre všetky generácie.

Verím, že ma 10.11.2018 podporíte a budete krúžkovať č. 1

Vážení občania Rabče,

po druhýkrát sa uchádzam o Vašu podporu v komunálnych voľbách **2018 – 2022** na post starostu našej obce Rabča. Tak ako v prvých voľbách 2014 – 2018, aj teraz kandidujem ako nezávislý kandidát.

Koncom októbra 2018 som do Vašich domácností doručil prezentáciu v podobe brožúry. V nej je uvedená len časť práce, ktorá sa doteraz urobila v našej dedine a minimálne v takom rozsahu a tempe plánujem pokračovať aj v nasledujúcom volebnom období 2018 – 2022. To znamená: pokračovať v budovaní bezpečnostných chodníkov, **v budovaní nových a dokončení existujúcich miestnych komunikácií a ich infraštruktúry – obecný vodovod, električka, kanalizácia, asfaltovanie** – tak, aby sa zvýšil životný komfort. Plánujem dokončiť projekty, ktoré sú rozpracované (napr.: nadstavba dvoch tried materskej školy a detské ihriská, centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti – **CIZS, parkovisko** za zdravotným strediskom s vybudovaním zadného vchodu do zdravotného strediska, vybudovať ďalšie parkovisko za školským areálom, kde už je vydané územné rozhodnutie, **dobudovanie vodovodu** v Adamovka III a na Grúni, rozšíriť priestory pre našich hasičov, zrekonštruovať kultúrny dom, atď...).

Plánujem pripraviť štúdiu premostenia centra obce a Grúňa. Veľa si sľubujem aj od architektonickej štúdie našej obce, ktorú nám pripravuje skupina architektov. Ukáže nám, čo potrebujeme riešiť a ako môže naša obec vyzeráť nasledujúce desaťročia. Preto chcem aj Vás, milí Rabčania, pozvať na jej prezentáciu, ktorá bude **18. 11. 2018 o 14:00 hod. v kultúrnom dome**.

Komplexná **pozemková úprava** začne každú chvíľu. Dokáže vyriešiť veľa a budeme môcť zrealizovať, dnes tak všade požadované **cyklochodníky** cez celú dedinu. Na podporu ďalšej bytovej výstavby sa začala na nižnom konci malá pozemková úprava. Čo som začal, chcel by som aj dokončiť.

RABČA MÁ NA VIAC

Ing. Július Piták

súčasný starosta a kandidát na starostu obce

Chcem naďalej aktívne podporovať šport, kultúru, základnú školu s materskou školou a všetky zložky, ktoré pracujú v našej dedine. Osobitne chcem venovať pozornosť našej mládeži. Po zorganizovaní niekoľkých stretnutí sme vstúpili do projektu v spolupráci s Radou mládeže žilinského kraja. Verím, že to prinesie ovocie. Osobitne chcem poďakovať za prácu s mládežou našej „MOP“ (Mladí oslavujú Pána) a novozaloženému zoskupeniu „MAK“ (Mladý animátorský kolektív).

Prichádza posledné programové obdobie na eurofondy, a preto chcem využiť všetky prostriedky a skúsenosti na ich získanie. **Verím, že mi v tom pomôže aj môj mandát poslanca v žilinskom samosprávnom kraji,** ktorý ma zaväzuje pracovať nielen pre našu dedinu, ale aj za náš okres.

Predpokladám, že za tie 4 roky ste ma mohli bližšie spoznať a už viete, čo môžete odo mňa očakávať. Nie sú to sľuby, ale práca pre Vás všetkých. Pri rozhodovaní sa nedá vyhovieť na 100 % všetkým a určite som urobil aj chyby, **za ktoré sa ospravedlňujem.** Ale vedzte, že vždy to bolo v dobrej viere pomôcť čo najširšiemu okruhu ľudí. Prajem Vám všetko dobré.

Ďakujem za Vašu podporu.

Július Piták

Nezávislí kandidáti - sme závislí len na Vašej dôvere,
o hodnotách nehovoríme, snažíme sa ich žiť.

Ďakujeme za Váš hlas a prejavenu dôveru.

3. *Nezávislý kandidát*
Dušan Bencúr
41 rokov, živnostník

7. *Nezávislý kandidát*
Mgr. Gabriela Čulová
43 rokov, učiteľka

15. *Nezávislý kandidát*
Ing. Pavol Jurčák
50 rokov, riaditeľ spoločnosti

10. novembra 2018 využime svoje občianske právo voľiť 11-tich poslancov.

1. Monika Adamčíková,
59 r., SZČO, Smer – sociálna
demokracia

18. Andrea Lubasová, Mgr.,
43 r., vychovávateľka CVČ,
nezávislá kandidátka

12. Daniela Chutniaková,
Mgr., 32 r., školský špeciálny
pedagóg, Slovenská národná
strana

Mgr. Róbert Brišák

nezávislý kandidát na poslanca obce Rabča

www.facebook.com/brisakrobert/

26. Ľudmila Rešutíková, Bc., 50 r.,
SZČO, Smer – sociálna demokracia

Zaujímam sa,
chcem presadzovať:

1. lepšie školstvo
2. bezpečnosť na cestách
3. kultúrne vyžitie
4. občianske aktivity
4. modernú obec

22

Anton Piták

Kandidát na poslanca
Rabča
www.antonpitak.sk

SPOLU
RODÍTEĽ, RODIAČKA A RODIAČKA

PaedDr. Adriána Škrková

učiteľka ZŠ s MŠ Rabča
nezávislá kandidátka na post poslanca v Rabči

Mgr. Lucia Tomovčíková /rod. Boldovjaková/
kandidátka na poslanca

Volám sa Lucia Tomovčíková a mám 35 rokov.
Som rodáčka z Rabče. Bývam v Rabči-časť Grúň.

Pracujem v oblasti finančníctva a poisťovníctva, kde pracujem ako
Okresná riaditeľka.
Často sa stretávam s občanmi, počúvam a rozprávam sa o problémoch
v našej obci.

*Za poslaneckého kandidovania z preosvedčenia, že chcem pre rodinnú dedinu
urobiť čo najviac. Záleží mi na tom, aby naša obec rástla a zveľaďovala
sa.*

Za Vaše hlasy úprimne ďakujem.

30

UZNESENIE č. 7/A/2018 z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rabča (OZ) 28. 9. 2018 – skrátené

A. Berie na vedomie

1. Informácie starostu obce Rabča Ing. Júliusa Pitáka.

2. Kontrolu plnenia uznesení z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rabča zo dňa 13. 7. 2018, ktorú predložila prednostka Obecného úradu v Rabči Mgr. Monika Kozoňová.

3. Podané informácie zástupcov organizácií: Ing. Zafka z SVP, š. p. Piešťany, RNDr. Karásku z CHKO HO Námetovo, Ing. arch. Goča a Ing. arch. Gočovej za spravovateľov doplnku č. 1 k ÚP obce Rabča vo veci prejednávania zátopových zón v Doplnku č. 1 ÚP obce Rabča.

4. Opätovne súhlasné stanovisko Okresného úradu Žilina, odbor výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania z 12. 6. 2018 pod č. OU-ZA-OVBP1-2018/007782/KRJ k návrhu Zmien a doplnkov č. 1 Územného plánu obce Rabča preskúmané v súlade podľa § 25 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vydanie súhlasu na jeho schválenie v obecnom zastupiteľstve.

5. Informácie právneho zástupcu Mgr. Igora Palidera vo veci podanej žaloby na Okresný súd v Námetove o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa ust. § 137 písm. c) C.s.p. a Návrhu na vydanie neodkladného opatrenia podľa ust. § 324 civilného sporového poriadku advokáta JUDr. Jozefa Poláka, ktorý zastupuje manželov Juritkovcov voči obci Rabča.

6. Informácie p. riaditeľky ZŠ s MŠ Ing. Anny Kornhauserovej o činnosti školy a prácach vykonávaných na hornej ZŠ s MŠ, Rabča, Kostolná 855.

B. Schvaľuje

3. V zmysle § 26, § 27 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu obce Rabča.

ZA hlasovali: Monika Adamčíková, Ing. Jaroslav Jagnešák, Bc. Ludmila Rešutíková, Mgr. Gabriela Čulová Ing. Pavol Jurčák, Ing. Patrik Cubinek, PhDr. Augustín Piták, Ing. Jozef Kovalíček, Ján Maťuga t. j. 9 poslancov

VIAC » www.rabca.sk = celý text uznesení je zverejnený v zápisnici zo zasadnutí OZ

TERAJŠÍ POSLANCI ZASADALI NAPOSLEDY

z prítomných 9 poslancov; ZDRŽAL SA – 0; PROTI – 0. Obec Rabča má 11 poslancov OZ.

4. Úpravu rozpočtu obce Rabča na rok 2018 – rozpočtové opatrenie č. 6/2018 schválené OZ 28. 9. 2018 v zmysle par. 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel, ktorým sa vykonáva zmena rozpočtu obce Rabča na rok 2018 so súhlasom Obecného zastupiteľstva v Rabči, rozpočtovým opatrením úpravou rozpočtových prostriedkov.

5. Úpravu rozpočtu ZŠ s MŠ Rabčická 410 Rabča na rok 2018 – rozpočtové opatrenie č. 2/2018 schválené OZ 28. 9. 2018 v zmysle par. 14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších noviel, ktorým sa vykonáva zmena rozpočtu obce Rabča na rok 2018 so súhlasom Obecného zastupiteľstva v Rabči, rozpočtovým opatrením úpravou rozpočtových prostriedkov.

6. Z dôvodu podania žiadosti o NFP:
a) predloženie žiadosti o NFP za účelom realizácie malého projektu „Rozdelení hranicou – spojení kultúrou“,

b) zabezpečenie realizácie malého projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci,

c) zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie malého projektu vo výške rozdielu celkových výdavkov malého projektu a poskytnutého NFP v súlade s podmienkami pomoci.

ZA hlasovali: Monika Adamčíková, Ing. Jaroslav Jagnešák, Bc. Ludmila Rešutíková, Mgr. Gabriela Čulová Ing. Pavol Jurčák, Ing. Patrik Cubinek,

PhDr. Augustín Piták, Ing. Jozef Kovalíček, Ján Maťuga t. j. 9 poslancov z prítomných 9 poslancov; ZDRŽAL SA – 0; PROTI – 0. Obec Rabča má 11 poslancov OZ.

7. 3/5-tinovou všetkých poslancov Zmluvu o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena medzi obcou Rabča a Stredoslovenskou distribučnou, a.s. Žilina, Pri Rajčianke 2927/8 a to na parc. CKN č. 13024/26 – zastavaná plocha a nádvorie o vymedzenej ploche o výmere 12 m² a parc. CKN č. 13024/25 – zastavaná plocha a nádvorie o vymedzenej ploche o výmere 10 m² vedenej na LV č. 1283 na obec Rabča v 1/1-nine za účelom realizácie stavby: „Rabča – Grúň – Rozšírenie NNK“ SW kód 11329. Presná výmera bude vymedzená po realizácii zameraním geometrickým plánom.

ZA hlasovali: Monika Adamčíková, Ing. Jaroslav Jagnešák, Bc. Ludmila Rešutíková, Mgr. Gabriela Čulová Ing. Pavol Jurčák, Ing. Patrik Cubinek, PhDr. Augustín Piták, Ing. Jozef Kovalíček, Ján Maťuga t. j. 9 poslancov z prítomných 9 poslancov; ZDRŽAL SA – 0; PROTI – 0. Obec Rabča má 11 poslancov OZ.

8. Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce

Rabča Mgr. Janky Prisenžňakovej na II. polrok 2018 bez pripomienok.

C. Neschvaľuje

1. Aby hlavná kontrolórka obce Rabča Mgr. Janka Prisenžňaková preverovala nájomnú zmluvu s Barom Laverna v Rabči na základe návrhu poslancov Ing. Patrika Cubinka.

D. Konštatuje, že

1. Zmeny a doplnky č. 1 Územného plánu obce Rabča a jeho Záväzná časť je v súlade so záujmami ob-

Termín: do 10. 10. 2018; Zodpovedný: v texte

2. Aby obec Rabča vyhotovila Registračný list (OSO ÚPP a ÚPD), ktorý spolu s kópiou uznesenia o schválení sa doručí na Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. Slobody č. 6, P.O.Box 100, 810 05 Bratislava.

Termín: do 10. 10. 2018; Zodpovedný: v texte

3. Hlavnej kontrolórke obce Rabča Mgr. Janky Prisenžňakovej preve-

riť možnosť umiestnenia informačných tabúl v obci Rabča, že sú verejné priestranstvá v obci Rabča monitorované kamerovým systémom.

Termín: do budúceho OZ; Zodpovedný: v texte
Ing. Július Piták, starosta obce

Zapísal(a): Ing. Jaroslav Jagnešák, poslanec (kyňa) OZ a predseda(kyňa) návrhovej komisie.

UZNESENIE č. 7/B/2018 z riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Rabča 28. 9. 2018.....

A. Schvaľuje

1. 3/5-tinovou väčšinou prítomných poslancov VZN č. 10/2018 o Záväznej časti Zmien a doplnkov č. 1 Územného plánu obce Rabča, ktoré bolo zverejnené na úradnej tabuli a web stránke obce Rabča od 10. 9. 2018 do 28. 9. 2018 t. j. po dobu 18 dní.

ZA hlasovali: Monika Adamčíková, Ing. Jaroslav Jagnešák, Bc. Ludmila Rešutíková, Mgr. Gabriela Čulová Ing. Pavol Jurčák, Ing. Patrik Cubinek, PhDr. Augustín Piták, Ing. Jozef Kovalíček, Ján Maťuga t. j. 9 poslancov z prítomných 9 poslancov; ZDRŽAL SA – 0; PROTI – 0. Obec Rabča má 11 poslancov OZ.

**Ing. Július Piták,
starosta obce Rabča**

KRÁSA KVETOV A ZÁHRAD 2018

Kvetín v Rabči naďalej ubúda.

Pribúda trávnikov a bzučiacich kosačiek. Miznú domy s rokmi overenými sedlovými strechami a nahrádzajú ich šikmé, stanové ba aj valbové strechy. Pribúda prízemných domov – „bungalov“. Každý sa

snaží mať peknú záhradu. Aj keď nemá kvety, tak má trávnik, besiedku na oddych. Iní stavajú veľké drahé ploty, aby v záhrade mali súkromie. Áno, odcudzujeme sa. Na návštevu už nechodíme, po kľak si všetko vopred dohodneme mobilom. Namiesto klebetenia

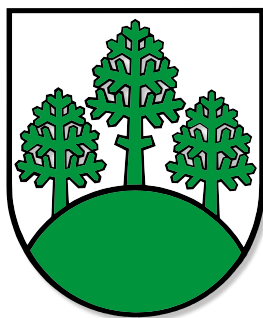
máme mobil a Facebook. Veľká vďaka patrí všetkým, čo ešte pestujú krásne kvety. Môžeme sa potešiť očami, keď ich vidíme hoc aj z okna auta, či auta o b u s u. Tí, čo boli v pesto-

vaní kvetov vynikajúci, zostali aj naďalej v čele. Ako nám starnú na- še staré mamy, ubúda typických kvetinových

predzáhradiek s pivóniami a georgíniami. Aj voda nám zdražela, lebo platíme už aj stočné.

Text, foto: V. Briš

RABČIANSKY CHÝRNIK

25-ROČNÝ

1993 – 2018 „Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane“

FAKTY: prvé číslo vyšlo 31. augusta 1993; 2166 A4 husto popísaných strán s množstvom fotografií; 95 čísiel. Od začiatku som bol iniciátor, tvorca, organizátor, fotograf aj grafik vydávania Chýrnika. Za tých 25 rokov som mu venoval poriadny kus môjho voľného času. Okrem tlače som zabezpečoval v spolupráci s miestnymi prispievateľmi celú prípravu. Distribúciu do každej domácnosti bezplatne zabezpečuje miestne kultúrne stredisko obecného úradu.

OCENENIA: v celoslovenskej súťaži Miestne noviny: 2005: 3. miesto, 2007: 1. miesto, 2011: 1. miesto. Príloha Rabčianskeho chýrnika školský časopis Rabconek: v okresnej súťaži: 2. miesto 2013, 1. miesto 2012. Ďalšia príloha školský časopis z hornej školy Hornáček bol v roku 2008 vyhodnotený ako najlepší školský časopis Oravy medzi základnými školami s triedami prvého stupňa.

V súčasnosti vychádza Chýrnik ako občasník. Až do druhého čísla v tomto roku vychádzal s čiernobielymi fotografiami. Bol v tom môj zámer zladíť obsah fotografie s obsahom textu a čiernobiela fotografia viac vystihuje obsah fotografie a neodvádza tak oko čitateľa, ako farebná. Zároveň čiernobiela tlač je oveľa lacnejšia, než farebná. Ďalším zámerom bolo, aby čitateľ mal čo čítať. Od druhého čísla v tomto roku starosta rozhodol, že Chýrnik bude vychádzať farebný, pretože farba sa dnes už stala bežným štandardom.

Obsahom Rabčianskeho CHÝRNIKA je obec Rabča s dôrazom na činnosť samosprávy obce. Cieľom je prinášať informácie z činnosti samosprávy obce, zachytiť súčasné udalosti v obci, pre poučenie články z dejín obce, robiť osvetu – prinášať užitočné rady občanom obce, prinášať zaujímavé príbehy zo života obyvateľov a rodákov obce Rabča, chrániť životné prostredie obce, motivovať obyvateľstvo obce prinášať rady o pozemkoch, lesoch, ako aj poskytnúť priestor mladým autorom z obce. Články sú vždy doplnené reportážnymi a dokumentárnymi fotografiami. Ako prílohy Rabčianskeho chýrnika vychádzajú 2-krát ročne školské časopisy: Rabconek a Hornáček. V roku 1996 obecné zastupiteľstvo na návrh starostu obce schválilo Štatút novín Rabčiansky CHÝRNIK.

Vrátim sa ešte k začiatku, prečo sme začali vydávať Chýrnik. Počas prvých

rokov práce v samospráve som sa presvedčil, čo dokážu spôsobovať rôzne skreslené a často zámerne šírené klebety, ohováranie, anonymy a „zaručené chýry“. Ako protiváhu tomu som si po obhajobe mojej práce počas kurzu CITY MANAGER v Bratislave „Komunikácia s verejnosťou ako nástroj rozvoja obce“ zaumienil, že je potrebné vydávať vlastné obecné noviny, obsahom ktorých má byť objektívne spravodajstvo o udalostiach v obci. Našiel som podporu vtedajšieho starostu Dušana Pitáka, ako aj poslancov obecného zastupiteľstva a tak vydávanie novín mohlo začať. Bez ich podpory by vydávanie obecných novín bolo nemožné.

Začiatky boli ťažké. Zdálo sa to nemožné už pre veľké náklady na tlač, keď vtedy tlačiarne požadovali minimálnu tlač 2000 výtlačkov. Pre mňa osobne bolo úspechom už to, že po vydaní prvých čísel, ktoré sme napísali vo Word a úradnou kopírkou rozmnožili, som si doma v pivnici zriadil fotokomoru a analogovým fotoaparátom cez zakúpený skener dostal do počítača prvú fotku. Počítače, programy, tlačiarne boli drahé. Práca na počítači bola pomalá. Dokončenú sadzbu som najskôr cez pdf odniesol do tlačiarne, neskôr som po zakúpení kvalitnej A3 čiernobielej laserovej tlačiarne tlačil na pauzovací papier, ktorý som od-

niesol do tlačiarne, kde sa cez osvit ortuťovým svetlom s následným vymytím a vysušením urobila matrica, ktorá išla na bubon tlačiarenskeho stroja. Od februára 1998 veľkým prínosom pre prácu na Chýrniku bol môj prvý drahý digitálny fotoaparát iba s rozlíšením 1,5MPx (1280x1024px, ukládalo sa na kartu s 4MB)! Bol ľahký s kvalitným zoomom (27 – 105 mm) a dodnes ho považujem za najlepší, lebo som ho mal všade so sebou a nič mi neuniklo. V počítači som mal potrebné fotografie za chvíľu, a tak som obsah Chýrnika výrazne zlepšil.

Dnes zasielam dokončenú sadzbu priamo z počítača v štandarde pdf cez ftp spojenie a v tlačiarne je osvit už tiež priamo z počítača.

Prvé úvodné číslo malo 8 strán formátu A4 a rozmnožovali sme ho na kopírke v obecnom úrade, ktorá bola nekválna, ťažko taký náklad zvládala a bolo to drahé. Úvodné číslo predstavil vtedajší starosta Dušan Piták slovami: „Vážení spoluobčania, v týchto dňoch sa Vám dostáva do rúk prvé číslo dvojmesačníka, ktorý by mal byť do budúcnosti novínami Vás všetkých. Redigovaním týchto novín je okrem snahy nadviazať na vydávanie Rabčianskeho spravodaja zo 70-tych rokov, ich aj pravidelné každé 2 mesiace vydávať v novej podobe s novým názvom. Doterajšie informácie cestou miestneho rozhlasu a násteniek sa nám pre dnešnú dobu zdajú trochu zastarané a málo všímané z Vašej strany. Rozhodnutie o začatí vydávania týchto novín bolo zdá-

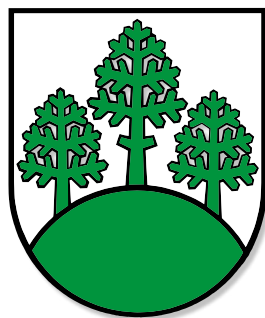
havé preto, lebo sme zvažovali, či vynaložené náklady na vydávanie týchto novín budú adekvátne ich dôležitosti a potrebe pre našich občanov. Osobne si myslím, že plánovaným obsahovým zameraním a zložením redakčnej rady budú noviny splňať to, čo od nich ja ako starosta obce ako aj ostatní zainteresovaní očakávame. Viem, že to naraz nepôjde, ale postupom času by sme chceli, aby tieto noviny boli nevyhnutným čítaním v každej domácnosti.“

Druhé číslo rabčianskeho obecného 2-mesačníka vyšlo na sklonku leta 1993. Za 2 Sk si Rabčania mohli prečítať na štyroch stranách, čo sa v obci udiaľalo, najdôležitejšie zo zastupiteľstva, ale i niečo na odych, nechýbalo duchovné slovo, správy zo školy a samozrejme športové výsledky. Cena, ako aj počet strán sa prispôboval vtedajšej dobe. Aj titulná strana sa niekoľkokrát zmenila, až sa ustálila do dnešnej podoby.

Významnú úlohu som vždy videl v deťoch, mládeži a ich vzdelaní: „ako si ich vychováme, tak sa budú mať“, my zostaneme, oni budú pokračovať, preto aj Chýrnik im vždy poskytoval miesto. Od 2001 ako príloha Chýrnika vychádzajú školské časopisy: Rabconek a od 2009 aj z hornej školy Hornáček. V nich majú žiaci miesto, kde môžu rozvíjať tvorivú schopnosť. Vychádzal som z toho, že 9 rokov základnej školy je kus života človeka a že tu sa rozhodne o tom, čo chcú v ďalšom živote robiť. Odmenou mi je, že za tých 25 rokov sa vyučilo viacero žiakov v žurnalistike, či sa stalo fotografmi

Pokračovanie na str. 14

RABČIANSKY CHÝRNIK

25-ROČNÝ

1993 – 2018 „Dedičstvo otcov zachovaj nám, Pane“

Dokončenie zo str. 12
a jeden má dokonca obor multimédiá.

Dnešný svet čoraz viac potrebuje výtvarný, nielen technický smer. Dizajn, grafika, fotografovanie, video-grafia je všade a odvíjajú sa od základov kreslenia, maľby, ... už zo základnej školy.

Z rubriky si obľubu získať najmä príbehy zo života ľudí žijúcich v obci. Cez Chýrnik Rabčania spoznali a stále spoznávajú históriu obce, získavajú veľa rád a pomoci (pozemky, lesy, územný plán). Cez uznesenia vedia, čo robí samospráva obce.

Sme gorali, „gvaříme“ a myslím, že môžeme byť

na naše nárečie hrdí. Goralčina je stručná a pritom dokáže vyjadriť veľa. Goral dokáže prežiť aj tých najhorších časoch, lebo je samostatný.

Viacero najmä v prvých rokoch sa Chýrnik predával cez obchody v obci, čím sa čiastočne pokryli jeho výdavky. Bez platenej reklamy a v takom malom počte a s témou len samosprávy obce a len v pozitívnom duchu bez dialógov nie je možné vydávať obecné noviny tak, aby príjem z nich pokrýval výdavky a to napriek tomu, že zo uverejnenie príspevkov a fotografií obec nikdy neplatila, len občas raz ročne starosta obce malou odmenou odmenil najaktívnejších prispievateľov. Zaujímavosťou bolo, že keď sa Chýrnik predával, veľa ich kupovali obyvatelia z oko-

litých obcí a našim sa potom neušlo.

Chýrnik vychádzal ako občasník – keď sa nazbieralo dostatok článkov a udalostí, spravila 3-krát ročne. Dnešným cieľom je pravidelné vydávanie 4-krát ročne. Navrhujem: od nového roku vypracovať novú štruktúru Chýrnika; plne začleniť platenú reklamu a občiansku riadkovú inzerciu; mať aktívnu redakčnú radu na čele s funkčným predsedom a najmä vzhľadom na sprísnenie ochrany osobných údajov vydávanie viac „zastrešiť“ obecným úradom, lebo vydavateľom je obec Rabča. Ak má vychádzať pravidelne, musia byť aktívni prispievatelia v závislosti od počtu článkov a fotografií polročne finančne odmenení. Občasník

ani štvrťročník nie je riešenie. Je potrebné radšej znížiť počet strán na číslo a vydávať ho v novom roku už 2-mesačne s cieľom v roku 2020 vydávať platný plnofarebný mesačník. Keď to dokážu v Šenove, tak to dokážeme aj v Rabči.

Zástupcovia samosprávy obce majú zo zákona „O obecnom zriadení“ povinnosť informovať o svojej činnosti a je na nich, akú formu si ďalej zvolia.

Myslím si, že Rabča je na pomery Slovenska veľmi veľká obec a obsahovo bohaté noviny, ako aj obsahovo bohatú webovú stránku obce si Rabčania zaslúžia.

Ďakujem všetkým prispievateľom Chýrnika, bez ktorých by obsah nebol taký pestrý a zaujímavý.

Podakovanie patrí aj všetkým doterajším starostom a poslancom za podporu vydávania Chýrnika. Čitateľom ďakujem za podporu, aj trpezlivosť pri čakaní na ďalšie číslo.

Zakončím spomienkou na 89. rok » na starej rabčianskej fare mi vtedajší farár Vdp. František Zibřín ukázal na drevenú dosku v chodbe oproti vchodu v starej fare s nápisom: „**DEDIČSTVO OTCOV ZACHOV AJ NÁM PANE**“.

Po 25 rokoch dobrovoľnej práce na Rabčianskom chýrniku môžem spokojne napísať:

„**DEDIČSTVO OTCOV SME ZACHOVALI**“.

Ing. Vladimír Briš

EVIDENCIA DOCHÁDZKY POSLANCOV OBECNÉHO ZASTUPITELSTVA OBCE RABČA V ROKU 2018

P. č.	Počet zasadnutí OZ	1	2	3	4	5	6	7	8	Účasť %
	Termín konania	9.1.	23.2.	27.4.	29.5.	8.6.	13.7.	28.9.	26.10.	
	Meno a priezvisko									
1.	Monika Adamčíková	P	P	P	P	O	P	P	P	87,5%
2.	Ing. Patrik Cubinek	O	P	P	O	P	O	P	O	50%
3.	Mgr. Gabriela Čulová	P	O	P	O	P	P	P	P	75%
4.	Ing. Jaroslav Jagnešák	P	P	P	P	O	P	P	P	87,5%
5.	Ing. Pavol Jurčák	P	P	P	P	P	P	P	P	100%
6.	Pavol Kobyliak	P	P	P	P	O	P	O	P	75%
7.	Ing. Jozef Kovaliček	P	O	P	P	O	P	P	O	62,5%
8.	Mgr. Andrea Lubasová	P	P	P	P	P	P	O	P	87,5%
9.	Ján Maľuga	P	P	O	P	P	O	P	P	75%
10.	PhDr. Augustín Piták	P	P	P	O	P	P	P	P	87,5%
11.	Bc. Ľudmila Rešutíková	P	P	P	P	P	O	P	P	87,5%
% účasť poslancov na OZ		91%	82%	91%	73%	64%	73%	82%	82%	79,75%
SPOLU POSLANCOV NA OZ		10	9	10	8	7	8	9	9	8

Zverejnené na úradnej tabuli obce Rabča dňa 30. 10. 2018, Mgr. Eva Grancová. Celkový počet zvolených poslancov obecného zastupiteľstva bol 11.

PRIVÍTALI SME 5000-TISÍCEHO OBČANA RABČE

JUBILEJNÉHO 5000-TISÍCOVÉHO OBČANA SME SA DOČKALI 7. MÁJA 2018.

Volá sa Rastislav Oleš, syn rodičov Rastislava a Júlie rod. Grobarčíkovej. Malý Rastislav má doma sestríčku Júliu. Bývajú vo svojom rodinnom dome v časti Grúň.

Slávnostné uvítanie 5000-tisíceho občana bolo 25. 10. 2018 v tančnej sále domu kultúry.

Jubilejnú 4000-tisícovú občianku Rabče privítali v zasadačke Obecného zastupiteľstva obce Rabča 23. januára 1997. Bola ňou Mária Tisoňová, dieťa rodičov Milana a Márie Tisoňových, bývajúcich v Rabči.

Úžasné je, že na privítaní 5000-tisíceho občana bola opäť mama 4000-tisícovej Márie, ktorej sa narodilo tohto roku po ôsmich rokoch šieste dieťa – dievčatko.

Terajší počet obyvateľov Rabče k 25. 10. 2018 bol 5020. Ku 31. 12. 1996 bo-

lo 3998 obyvateľov. Rabča 4500 obyvateľov mala v januári 2009.

25. 10. 2018 Rastislav Oleš v kolíske – syn rodičov Júlie a Rastislava. Malý Rastislav má sestríčku Júliu.

Rozhodujúcim prírastkom obyvateľov Rabče je

najmä počet narodených detí a tiež počet prisťahovaných – nových obyvateľov.

OcÚ

23. 1. 1997 Mária Tisoňová 4000-tisíce dieťa rodičov Milana a Márie Tisoňových

FOTO J. ADAMČÍK

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyhlásilo 1. október za „Medzinárodný deň starších ľudí“ v rezolúcii 45/106 dňa 14. decembra 1990, preto je mesiac október „Mesiacom úcty k starším“.

Prejavme úctu nielen v tomto mesiaci, nezabudnime na pozdrav, ktorý je jej najjednoduchším prejavom ľudskej spolupatričnosti a rešpektu iných bez rozdielu veku.

Samospráva obce Rabča zorganizovala 10. októbra tradičné stretnutie dôchodcov a pozvala všetkých dôchodcov. Po slávnostnej sv. omši v slávnostne vyzdobenej tančnej sále domu kultúry si dôchodcovia vypočuli milý program detí z materskej školy a vystúpenie hudobnej skupiny AT BAND (šláger TV). Pracovníci Obecného úradu v Rabči pod vedením prednostky Bc. Moniky Kozoňovej pripravili dôchodcom občerstvenie a ako darček dostali každý osušku s uterákom. Z pozvaných 506 prišlo cca 260, čo bolo viac ako vlani.

Text a foto V. Briš

Detský kútik Hopkáčik sa nachádza v Gaceli v tejto budove na poschodí.

Otvorenie detského kútika HOPKÁČIK

Naša obec urobila ďalší krok vpred v pomoci rodičom. Podľa mňa veľký krok vpred. Už dávnejšie tu fungoval hopkáčik – pohybové aktivity pre mamičky s deťmi. Bol a stále je o to veľký záujem.

Dnes funguje Detský kútik Hopkáčik, ktorý je veľmi nápomocný rodičom, ktorí potrebujú niečo vybaviť, zabezpečiť a s deťmi to nie je vždy jednoduché. Niektorí majú to šťastie, že majú starých rodičov, ktorí sú

doma a môžu strážiť deti. No mnohí toto šťastie nemajú. Preto je super, že je tu možnosť detského kútika Hopkáčik.

Prvého októbra bolo slávnostné otvorenie. Stučka sa prestihla. Projekt sa úspešne od-

štartoval. Pre registráciu dieťaťa, aby mohlo navštevovať Detský kútik HOPKÁČIK je potrebné vyplniť žiadosť a podpísať zmluvu. Nie je to nič zložité. Žiadosť dostanete pri návšteve Hopkáčika.

Pre deti je pripravený krásne zariadený priestor s tvorivými a edukatívnymi hračkami. Celý tím Hopkáčika sa snaží o to, aby sa tu deťom páčilo. Pripravujeme pre deti rôzne činnosti. Snažíme sa byť flexibilní pre

rodičov aj deti. Počas jesenných prázdnin sme pripravili tvorivé dielničky so zaujímavými aktivitami. Sme veľmi radi, že máme možnosť vytvárať pre deti podnety na ich rozvoj.

Daniela Tekelová

III. GORAL NA GORY

Tretí ročník podujatia pod záštitou primátora mesta Vysoké Tatry Jána Mokoša Goral na gory sa niesol v duchu dobrej nálady a pekného počasia.

Obec Rabča na čele so starostom obce Ing. Júliusom Pitákom sa už po druhý krát zúčastnila tejto krásnej kultúrnej

udalosti, ktorej cieľom je stretnutie všetkých Gorálov, oslava goralského folklóru, tradičných jedál a remesiel. Naša obec

tak, ako minulý rok, pripravovala tradičné jedlá. Tento rok to bola kapustová polievka podávaná s domácim slaninovým chlebom, ktorý deň vopred upiekla Julka Pikošová. Tradičné kysnuté koláče s ovocím a mas-

lovou posypkou pripravovali Marta Gužíková a Monika Prisenžňáková. Klasické kysnuté makové záviný pripravila naša prednostka. Priamo na mieste obecný tím v zložení starosta, prednostka, František Skurčák, Marta Gužíková, Jú-

lia Pikošová, Margita Buzdelová, Monika Prisenžňáková, Marián Chutňák a naša kontrolorka Janka Prisenžňáková a za doprovodu ľudovej hudby, pripravil kapustovú polievku.

MK Fotky Marián Chutňák

ROZDELENÍ HRANICOU – SPOJENÍ KULTÚROU

CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA SR – ČR, RABČA – ŠENOV, 3. 10. 2018

Zaspievame si

Cezhraničná spolupráca SR – ČR, Rabča – Šenov v rámci cezhraničného projektu podporeného EÚ z fondu INTERREG V-A SLOVENSKÁ REPUBLIKA ČESKÁ REPUBLIKA „ROZDELENÍ HRANICOU – SPOJENÍ KULTÚROU“ pokračovala 3. 10. 2018 druhým stretnutím opäť v Rabči.

Ešte pred začiatkom posedenia v tanečnej sále kultúrneho domu sa Šenovčania výstupom k soche Krista v Kline potešili pohľadom v rannom slnku na sochu Krista, celý areál, ako aj na Oravskú priehradu s okolím.

Na spoločnom stretnutí seniorov z Rabče a zo Šenova a starostu Rabče Ing. Júliusa Pitáka spolu so zástupcom mesta Šenov Ing. Antonínom Ševčíkom dňa 3. 10. 2018 v tanečnej sále Domu kultúry v Rabči sa uskutočnilo slávnostné „uvedenie do života“ knihy „Zaspievajme si“ – spevníka slovenských a českých ľudových piesní a piesní z Rabče.

Spevník vznikol v rámci projektu „Rozdelení hranicou – spojení kultúrou“ spolupráce seniorov obce Rabča zo Slovenskej republiky a seniorov mesta Šenov z Českej republiky. Knihu vydala ako nepredajnú obec Rabča v náklade 400 ks.

V predslove knihy starosta obce Rabča Ing. Július Piták uviedol:

„Znovu objavujeme zabudnuté, poznajme svoje dejiny – a možno tak zistíme, kam smerujeme.“

Obec Rabča sa nachádza v najsevernejšej oblasti Slovenska. Je jednou z goralských obcí severnej Oravy pod Babou horou.

Mesto Šenov patrí k najstarším sídlam v Sliezsku. Je súčasťou regiónu

Sliezska brána. „Rozdelení hranicou – spojení kultúrou“, to je heslo spolupráce týchto dvoch od seba vzdialených miest, ktorých spojila láska k spevu a tradíciám.

Dnešné 21. storočie nám prinieslo veľmi veľa výmien, aby sme si skrátili čas, napriek všetkému deklarujeme a počúvame, že tak často spomínaný čas nemáme. Zastavme sa teda na chvíľku a pozrime sa, ako to bolo kedysi. Vráťme sa späť v čase a obnovme tradície.

Zvyky a obyčaje sa tradovali od nepamäti. Mnohé z nich sa ešte dodnes zachovávajú. Neoddeliteľnou súčasťou bol a naďalej je spev a goralské nárečie. Goralským nárečím hovorí najmä staršia generácia, mladí Rabčania tomuto nárečiu zväčša rozume-

jú, ale nepoužívajú ho. Cieľom vydania tohto spevníka je pamätníkom sprítniť a mladšej generácii priblížiť ľudovú hudbu a spev, ktoré sprevádzali dávne zvyky a obyčaje.

Spevník obsahuje české piesne spievané najviac v okolí Šenova, slovenské piesne, ktoré sú udomácnené, osvojené v našom regióne a je obohatený aj o goralské piesne z Rabče a okolia.

Tento rok si pripomínáme 100. výročie vzniku Československa a 25. výročie vzniku samostatného Slovenska a Česka. Už štvrté storočie naše dva národy oddeľuje hranica a žijeme samostatne. Avšak kultúra je jedna z vecí, ktorá nás spája. Slováci si spievajú aj české pesničky a v Česku počúvajú i slovenské piesne.

Spevník má dopomôcť k tomu, aby si aj budúce generácie vedeli zaspievať pri rôznych udalostiach alebo len tak pre radosť nielen slovenské či české, ale i goralské piesne.

Započúvajte sa do melódii piesní starých otcov a materi. Pookrejte či už pri spievaní alebo čítaní tohto spevníka, ktorý spojil dve kultúry. Obohatme svoje mysle o nové piesne, ktoré nám možno vyčaria úsmev a možno spomienku na tváre. Veríme, že si tento spev-

ník nájde svojich priaznivcov medzi všetkými vekovými kategóriami.

Podakovanie patrí členom Jednoty dôchodcov v Rabči, partnerom z Českej republiky a všetkým nadšencom, ktorí spolupracovali pri zhromažďovaní a výbere piesní a ktorí venovali svoj voľný čas príprave spevníka. Vďaka nim mohlo toto milé dielo vzniknúť.

Vedúci delegácie zo Šenova – zástupca starostu Ing. Antonín Ševčík pri slávnostnom uvedení knihy „Zaspievajme si“ do „života“ uviedol: „Ja by som si prial, aby tieto knižky, ktoré prinesiete domov, aby doma cestovali po celej rodine, aby si ich požičiavali deti, aby neboli tak krásne a čisté, ako sú teraz, aby boli naozaj opotrebované používaním.“

Moderátor podujatia Miroslav Jagnešák následne zahájil súťaž vo varení medzi Šenovom a Rabčou. Súťažilo 6 družstiev. Na záver ocenili rovnako všetky kuchárky aj kuchárov, lebo uvarili vynikajúce a pritom rôzne jedlá, sladké i slané a pri tom aj tradičné. Výrok poroty znel: „Všetky tímy vyhrali“.

Celé podujatie bolo sprevádzané spevom a hrou. Na začiatku vystúpili písťalkári, po nich Skočikovci, gajdoš Ferdinand Skurčák, Marana Tha, Spievajúci seniori a samozrejme nechýbal moderátor, spevák a harmonikár Miroslav Jagnešák. Pre účastníkov bol pripravený obed a občerstvenie. Viacerí si schutli zatancovali.

Text a foto V. Briš

Oravci vo voľbách pred I. svetovou vojnou

V tejto dobe už neboli všetci občania oravských dedín rovnakého zmýšľania. Niektorí pomocou potravných spolkov a účasti na obecnej správe dosiahli takého politického a hospodárskeho postavenia, že boli čiastočne zabezpečení proti úžerníckym vykorisťovaniu. Tí, čo takto zbohatli sa prikláňali k takej politike, ktorá ich bohatstvo ešte zväčšovala. Vo voľbách 1905 zradzovali svoj ľud a zapredávali svoje hlasy stoličiarom: Zázrivci za cigarety, Habovčania a Chlebníčanania za krčmu, obyvatelia za most cez rieku, Malatinčania za opravu cesty, Jasenovci za pasy do Ameriky. Mnohí bohatí obyvatelia Veličnej pomohli istému kandidátovi k poslanectvu za to, že už nebudú povinní pásť osem pánskych volov. Bysterecký richtár zradil za odpustenie 180 korunovej pokuty, v Krušetnici za prepustenie

syna z vojenskej služby. Župní úradníci si najímali za 100 korún agentov, ktorí chodili po krčmách zavádzať voličov. „Prišiel slávny úrad a 15 zl. dostalo sa na zdavok. Bozkali ruky, opili sa, pobili sa žalujú sa...“, písal oravský roľník do Slovenského týždenníka. „Neviem, či sa to má menovať voľbou, keď všetky úrady od viacišpána počnúc až po ostatného hájnika, slúžnoci, notári, richtári, hájníci oravského panstva korčežovali deň i noc. Veď to nie je voľba, to je lapačka, násilienstvo.“ Vnucovali ľudu pálenku, zbavili ho jasného vedomia a potom nútili hlasovať. Národné noviny písali: „Voličov opili, napitých do saní pohádzali a ešte deň pred voľbou do Kubína dovezli a tam ich potom „po hostincoch zavretých držali.“

Juraj Langer

Prebraté a skrátené z Oravského roľníka 1960

Obecná knižnica v Rabči informuje

u. fond na podporu umenia

Fond na podporu umenia v roku 2018 podporil projekt našej knižnice: „Akvizícia knižného fondu v sume 1 200 €“.

Fond na podporu umenia poskytol Obecnému úradu v Rabči – obecná knižnica finančné prostriedky na akvizíciu knižného fondu v sume 1 200 €.

„Zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov č. 18-513-04536“

Obec Rabča získala v roku 2018 z „Fondu na podporu umenia“ finančné prostriedky na nákup knižného fondu pre Obecnú knižnicu v Rabči. Získané finančné prostriedky sú v sume 1 200 €.

Finančné prostriedky budú použité na obnovu a doplnenie knižného fondu, ktoré budú určené všetkým používateľom knižnice. Knižnica uskutoční nákup: beletrie a náučnej literatúry pre deti a mládež, beletrie pre dospelých a náučnú literatúru pre študentov.

Knihy zakúpené z projektu budú viditeľne označené formulou zakotvenou v zmluve o dotácii: „Nákup kníh z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.“ Propagácia projektu bude tiež cez webovú stránku našej obce. Na webovej stránke budú knihy označené tiež príslušnou formulou. Informácie o projekte budú vyvesené na obecnej tabuli a na nástenke v obecnej knižnici.

Bc. Ružena Galčíková

» ASFALTOVANIE MIESTNYCH KOMUNIKÁCIÍ

Počúvame reči o tom, že je volebný rok, a preto sa robia chodníky, asfaltuje, a pod...

Tu je seriózna odpoveď:

„O výstavbe chodníkov sa začalo uvažovať už v roku 2015 a nie je to záležitosť volebného roku. V roku 2016 sa pripravila dažďová kanalizácia na Grúňan-

skej a Konečnej ulici (boli tam len „garady“). Osadili sa obrubníky a všetko sa nechalo usadiť. V roku 2017 sa vybudoval na týchto uliciach chodník v dĺžke cca 1000 metrov a bol plán začať na Hlavnej. Z dôvodu množstva prác v našich uliciach, ktoré sa realizovali v zemi a nevidieť ich (siete, ako vodovod, verejné osvet-

lenie, dažďová kanalizácia, splašková kanalizácia, optika) sa nestihlo začať. Preto až v roku 2018 sme začali budovať chodníky na Hlavnej. A na budúci rok 2019 sa pokračuje... A už asfaltujeme miestne komunikácie, ktoré sa začali pripravovať minulý rok 2017“.

Ing. Július Piták,
starosta obce Rabča

» PRIBUDNE MULTIFUNKČNÉ IHRISKO v oddychovom areáli na nižnom konci

V októbri 2018 začali naši chlapi z RABČAN, s.r.o. a RABČAN, obecné služby na nižnom konci v oddychovej zóne budovať multifunkčné ihrisko, na ktoré sme dostali dotáciu 37 tis. eur z úradu vlády.

Základové práce sú skoro hotové a nasledujúce týždne sa bude pokladať umelá tráva. Bude možné hrať futbal, florbal, basketbal, volejbal, tenis a ak bude dobrý mráz v zime, tak aj hokej :-). A aby aj mamičky

s malými deťmi mohli aktívne tráviť čas, ešte v tomto roku plánujeme urobiť vedľa detského ihriska.

Môžete sa tešiť...

Ing. Július Piták,
starosta obce Rabča

» „ZATRAKTÍVNIME PARK PRE VEREJNOSŤ“

Obec Rabča sa zapojila do výzvy o poskytnutie dotácie z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja na rok 2018 č. 3/2018, v rámci programu: REGIONÁLNY ROZVOJ, podprogram: Verejný priestor a verejná infraštruktúra.

V záujme zlepšenia života obyvateľov obce Rabče a rozvoja územia

Žilinského samosprávneho kraja vznikol návrh vytvoriť priestor na oddych v parku, ktorý je súčasťou námestia, umiestnením lavícok okolo kmeňov jestvujúcich stromov.

V záujme ochrany prírody priestor je vybavený ekologickými odpadkovými košmi.

Text MK,
foto Marián Chutňák

Obec a škola = spolu dokážeme viac

Obec Rabča, ZŠ s MŠ Rabča a Rada mládeže Žilinského kraja

Obec Rabča v spolupráci so ZŠ s MŠ Rabča je ďalšou obcou v Žilinskom kraji, ktorá sa zapojila do projektu „Zvýšenie občianskej informovanosti a participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných“, ktorý je podporený z Európskeho sociálneho fondu cez Operačný program Efektívna verejná správa.

Cieľom tohto projektu je aktívna spolupráca mladých ľudí v obci, a ich participácia na veciach verejných. Aktívne sa podieľať na ďalšom smerovaní našej obce, kreirať ju.

Dňa 11. 10. 2018 sa konalo prvé diskusné stretnutie s cieľovou skupinou mladých ľudí (žiaci ZŠ), ktorého sa zúčastnilo 46 osôb. Cieľom stretnutia bolo analyzovať spôsob fungovania mladých ľudí v obci Rabča.

Mladí ľudia mali možnosť vyjadriť svoje názory na to, čo sa im v obci páči, nepáči, a čo by ako prvé zmenili, ak by mali tú možnosť.

Počas stretnutia boli pomenované rôzne problémy, ktoré sú z ich pohľadu markantné. Najväčšie problémy, s ktorými sa pasujú v obci a ovplyvňujú tak kvalitu života, sú podľa zúčastnených drogy, nedostatok voľnočasových aktivít v zimnom období a chýbajúci priestor pre mladých, kde by sa mohli stretávať.

Dňa 19. októbra 2018 sa uskutočnilo druhé stretnutie s cieľovou skupinou mladých ľudí

(stredné školy), ktorého sa zúčastnilo 11 osôb. Rovnako, ako pri prvom stretnutí facilitátorka Karin Grobarčíková, ktorá tieto stretnutia vedie, svoje otázky zamerala na pomenovanie negatív a pozitív v našej obci.

Spoločne sme potom analyzovali možné príčiny, ale i následky. V diskusii boli spomenuté fakty, s ktorými sme sa stretli už pri prvom stretnutí, avšak zaznamenali sme aj nové podnety, návrhy. Medzi inými prírodné bohatstvo, o ktorom sme možno ani netušili, pohľad na obec nie len z pozície konzumného človeka tejto doby, ale i ekologické hľadisko, na ktoré by sme nemali zabúdať.

Tieto stretnutia zamerané na analýzu statusu mládeže v obci Rabča nie sú jediné. Budú nasledovať ďalšie a tieto budú základom pre vytvorenie strategického dokumentu mladých obce s podporou obecného zastupiteľstva obce Rabča. Všetky aktivity sú súčasťou projektu „Zvýšenie občianskej informovanosti a participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných“, ktorý je podporený z Európskeho sociálneho fondu cez Operačný program Efektívna verejná správa.

Na záver, ak sa chceš aj ty zapojiť do procesu tvorby nových projektov, máš víziu a chceš viac, ako len pasívne sledovať dianie v našej obci, tak neváhaj, a príď na stretnutie, povedz nám o svojich návrhoch, alebo si nás príď vypočuť a buď informovaný z prvej ruky.

MK

DROGY SÚ CESTA DO TMY (The Dark Trip)

DROGY SÚ UŽ AJ V RABČI

Obsah tohto poučného multimediálneho divadelného predstavenia pekne vystihla vo svojom článku v Rabconku deviatačka Samantha Boldovjaková: „Milý mladý chalan nám prišiel prostredníctvom svojho životného príbehu porozprávať o tom, ako sa drogy dokážu potichu dostať do nášho života. Celý nám ho zničia a nemusíme mať také šťastie, ako on, že sa z toho niekedy dostaneme ... Celé jeho predstavenie a video bolo úchvatné, všetci ... s otvorenými ústami počúvali a pozerali. A ja dúfam, že sa z tohto videa už dopredu počuli.“

Opäť ako to v Rabči už tradične celé desiatky rokov býva zvykom prišlo málo ľudí hoci toto predstavenie bytostne dotýka takmer každej rodiny v Rabči.

Aj ja som bol prevrpený ako jednoducho sa berie syntetická droga biela tabletky pervitin ktorá sa zapíja len vodou a človek po nej skáče ako opica čo ho tak nabudí ... až niet cestu späť a s človeka zostane chradnúca troska.

Drogy sú naozaj problémom už aj v Rabči

Po vystúpení priamo na pódiu to potvrdil aj starosta obce Ing. Július Piták: „... Každý to cíti tu vnútri (ukázal na srdce) – to predstavenie, ktoré tu dnes bolo. Ja verím, že každému niečo dalo. Možno niekomu viacej, možno niekomu menej povedalo a ak sa tak stalo, tak som šťastný. Mám radosť z toho, že to malo nejaký zmysel. A ako to vlast-

ne vzniklo? Prečo sú tu títo páni? Tento realizačný tím? Viete, je to také smutné. Takto to začalo, že posledný rok, tu v dedine pokračoval som, že máme problém s drogami, že robte niečo s tým. Uvažoval som ako, pretože tých starostí, problémov ktoré sa riešia v dedine je veľa. Nikto nie sme nejakí odborníci na drogy, na ľudskú psychiku ako to riešiť atď. a samozrejme v školách prebiehajú prednášky, nejaké diskusie ale sú to tie štandardné, že možno ti niektorí mladí, tie deti jedným uchom dnu, druhým von a chceli sme to urobiť inak – takou formou, aby to ľudí zaujalo, troška takou šokovou terapiou. Vidieť celé toto predstavenie je niečo viac ako si len pozrieť ukážku. Keď som videl tie videá, ukážky, tak som si povedal Wau, tak to je tak možno pre tínedžerov tam sme videli ako sa možno dnes mladí ľudia bavia. Ale potom to dostalo taký iný spád aj sme sa zasmiali a myslím si, že

tak z mojej strany, že to má inú hodnotu. Ďakujem páni“. (z hľadiska potlesku).

„... Ja ozaj ďakujem ešte raz tomuto tímu ktorí tu boli. Ďakujem Vám ktorí ste tu prišli aj keď poviem Vám, že veril som, že tuná bude viac ľudí, hlavne mladých. Ale neviadi, malo to zmysel. Ďakujem aj mojim kolegyňiam ktoré sa o to predstavenie zaslúžili, najmä Gitke Kvasničákovej, ktorá má na tom najväčšiu zásluhu, samozrejme Monika Kozonová – prednostka naša, Marián Chutniak, ktorý v súčasnosti zabezpečuje kultúru našej obce a chlapcom ktorí zabezpečovali techniku – Robo Brišák, Matúš Jaššák“.

Marián Chutniak k predstaveniu uviedol:

„Som rád, že ste prišli, lebo vidím záujem meniť tie veci, ktoré sú u nás v obci ... Šírte ďalej to čo ste videli určite s tým môžete veľa ľuďom pomôcť“.

V. Briš

Z II. ROČNÍKA „SVAPKEKOPAŇA“ NIKTO NEODIŠIEL PORAZENÝ

Súťaže o najlepšie jedlá zo „svapky“ a kapusty sa tento rok 23. septembra zúčastnilo 8 tímov. Odborná porota vybrala v každej kategórii jedného víťaza, ktorý si odniesol finančný odmenu, pamätnú sošku a spomienkové predmety.

Štvrtú septembrovú nedeľu sa niesla tanečnou sálou kultúrneho domu v Rabči príjemná vôňa jedál, ktoré pripravili súťažiaci na II. ročníku súťaže Svapkekopaňa. Osem tímov, osem jedál, príjemné vône, chute a tiež atmosféra: „Tento rok si prišlo zasúťažiť osem družstiev, čo je viac, ako minulý rok. Špeciálne by som chcel vyzdvihnúť družstvo mladých hasičov. Je pekné, že v dnešnej dobe internetu nesedeli doma a prišli nám ukázať svoje kulinárske schopnosti,“

povedal nám na úvod starosta obce Rabča Július Piták.

„S hlavnou myšlienkou zorganizovania prišla po-

slankyňa obecného zastupiteľstva Gabika Čulová a tiež Danka Chutniaková, ktorá bola tento rok moderátorkou.“ Okrem súťaže tímov boli pre prítomných pripravené súťaže jednotlivcov, kultúrny program či zemiakové placky a šišky, ktoré pripravili rabčianski seniori. „Obrovské poďakovanie si tiež zaslúži Vladimír Briš, ktorý pri tejto príležitosti pripravil krásnu galériu fotiek spojených so zberom zemiakov od roku 1935 až po súčasnosť,“ nešetril slovami chvály náš starosta.

Cestu do Rabče si tiež našli ľudia z družobných obcí zo susednej Poľskej a Českej republiky, ktorí taktiež boli členmi odbor-

nej poroty. „Sme im veľmi vďační, že navštívili našu obec na tejto akcii a verím, že budúci rok nás opäť navštívia!“

Čo sa týka jedál, každé družstvo navarilo niečo iné, no nechýbali jedlá, ako bryndzové halušky, halušky s kyslou kapustou a slaninkou či plnené zemiaky na šalátovom liste. Porota sa rovnako, ako minulý rok, zhodla na tom, že vytvorí rovnaký počet kategórií, ako bol počet tímov. Medzi kategórie patrili: najtradičnejšie jedlo, najlacnejšie jedlo, najpikantnejšie jedlo a iné. Každá kategória mala iného víťaza, a tak každý súťažiaci tím odišiel s odmenou.

„Určite chceme pokračovať naďalej v organizácii tejto súťaže. Nie je to ani tak o súťažení, ako o príjemnej nálahe, chutných jedlách a príjemnej atmosfére! Radi Vás privítame aj na ďalšom ročníku Svapkekopaňa,“ dodal na záver starosta Július Piták

Martin Gábor

Svapkekopaňa

Zemiaky stále sú, no v minulosti ešte viac boli veľmi dôležitou plodinou. Bez nich by bol život v našich nehostinných klimatických podmienkach ešte ťažší. A v podstate neraz zachraňovali hladujúci ľud. Zemiaky tiež spájajú ľudí. Hoci už dávno zanikli časy zemiakových brigád, u nás v Rabči sme vymysleli spôsob, ako si túto plodinu znovu pripomenúť aj vychutnať vo veľkom. Aj keď sme nezberali túto plodinu na veľkých poliach, zišli sme sa už druhýkrát, aby sme pošteklili svoje zmysly.

Na II. ročníku Svapkekopaňa, ktorý sa konal 23. 9. 2018 sme si mohli vychutnať chutné jedlo od ôsmich tímov. Tento ročník nechýbali ani mladí, ktorí sa zapojili. Tímu Mladých hasičov sa podarilo získať ocenenie za ich Zemiakové placky s pečienkou „ABSOLÚTNEHO VÍŤAZA“, o ktorom rozhodli chuťové poháriky všetkých hostí. Veľmi pekným gestom bolo, že im za ich výkon starší zaspievali pieseň „Čo ste hasiči“, čo ich dojalo až k slzám. Týmto sme sa presvedčili, že takáto pekná spoločenská udalosť dokáže spájať všetky vekové kategórie. Tento rok vynikajúce výsledky dosiahli aj vo svojom obore.

Do súťaže sa zapojili tiež tímy: Peter Cubinek s priateľkou – Plnené zemiaky v rúre s kapusto-

vým šalátom, Dievčatá Cubinkové – Zemiaková baba s cuketou, Kuchárky zo škôlok – Strapačky s kapustou, Červený kríž – Zemiak na šaláte, p. Klušáková – Kapustnica, Seniori – Salota, OCÚ – Zemiakové slíže s makom a orechmi. Tieto chutné jedlá rozvoňovali po celej sále.

Nedeľné popoludnie sme spestrili tradičným kultúrnym programom, v ktorom vystúpili: Píšťalkári z Rabče pod vedením G. Čulovej, Martina a Marcela Skočíkových; dievčatá z Marana Tha, Spievajúci seniori a Ľudová hudba Skočíkovci.

Úžasnú galériu fotiek, kde nám chronologicky sprístupnil zber zemiakov v našej obci od roku 1935 po súčasnosť si pre nás pripravil Ing. Vladimír Briš. Vo fotografiách je zachytený

aj prvý pluh ťahaný koňom, neskôr traktorom. Dokonca je tam aj vidieť prvú kopačku, ktorá je poháňaná hydraulikou. Toto a ešte viac ste mohli vidieť hneď pred vstupom do tanečnej sály. Pánovi Vladimírovi Brišovi taktiež ďakujeme za nádherné fotografie, ktoré vytvoril z tohto nedeľného popoludnia.

Všetci sa niekde ponáhľame a zabúdame na jednoduché a vzácne udalosti zo života ľudí. Veď od malička učíme deti poďakovať, poprosiť, zavďačiť sa, potešiť niekoho. A my dospelí zabúdame, že za to, čo dopostujeme, čo nadobudneme, by sme tiež mali poďakovať. Preto sme aj my poďakovali za úrodu na sv. omši, ktorou sa tento program začínal.

Dnešná pretechnizovaná, počítačová a extrém-

ne uponáhľaná doba vyčerpáva čoraz viac ľudí. Pomaly nemáme čas stretnúť sa s blízkymi, kamarátmi, o rozhovoroch cez plot so susedmi sa nedá už ani hovoriť, tí mladší dokonca nevedia, čo to je. Zrejme aj to bol dôvod, prečo vznikla táto akcia, na ktorej by sa ľudia aspoň na chvíľu zastavili, posedeli, porozprávali pri vynikajúcich zemiakových plackách a šisťkách, ktoré nám pripravili naši dôchodcovia. Najvhodnejším obdobím bol práve september, kedy gazdovia ďakujú za úrodu. A plodinou, na ktorej sme celé podujatie postavili.

Touto cestou by sme sa chceli ešte raz poďakovať aj sponzorom, vďaka ktorým sme mohli túto akciu zorganizovať: METESOVÁ Mária MAJTEX,

METESOVÁ MARTINA – POTRAVINY U BOCIANA, KAJOTEX – KATARÍNA PITÁKOVÁ, KOVALČÍKOVÁ GABIKA KVEŤINÁRSTVO, JALUMA – KUBÍK JÁN, AUTOSÚČASTKY DÁVID BOLDOVJAK, ŠURINČÍKOVÁ MARIANNA HRAČKÁRSTVO, PÁN GALČÍK – MARKET, VITAMÍN – IVAN SLOVÍK DOMÁCE POTREBY EVKA PORŤALOVÁ, APOLÓNIA BOROVKOVÁ, KLUŠÁKOVÁ OLGA, PLEVJÁKOVÁ MARGITA, MARCELA KUBALOVÁ COOP JEDNOTA, HELA CHROMČÁKOVÁ, LANTASTIK – VÝPREDAJ, ŠURINČÍKOVÁ ALENA – KOBRA, MONIKA ADAMČÍKOVÁ, JÁN MAŤUGA, LEKÁREŇ VIOLA.

Mgr. Daniela Chutniaková

„ČUČORIEDKOVÝ FESTIVAL“

Nultý ročník podujatia „Čučoriedkový festival“ je za nami. Okrem domácich festival navštívila v rámci cezhraničnej spolupráce s Českom delegácia vedená starostom Ing. Jánom Blažekom.

Takmer 40 súťažiacich o titul „Rabčiansky čučoriedkový koláč“ a „Najzaujímavejšiu špecialitu z čučoriedok“ pripravili pochúťky s čučoriedkami, ktoré si po vyhodnotení porotou vyskúšali účastníci. Okrem najmä čučoriedkových koláčov, zákuskov, ... dokonca aj čučoriedkového chleba nechýbala ani čučoriedkovica. Porota hodnotila chuť, vzhľad, náročnosť a použité suroviny. Porotcovia nemali ľahké zistiť, ktoré z toľkých lahôdok sú najlepšie. Jeden z porotcov, starosta zo Šenova Ing. Ján Blažek uviedol, že „špecialít, čo hodnotili, bolo šesť. Nakoniec do finále sa dostali dve, a to čučoriedkový chlieb s ovčím syrom, čo bola vynikajúca špecialita, ale ako porotci sme sa rozhodli, že najlepšie bolo číslo 3 „Čučoriedkovica,“ tradičný nápoj. Ďalšia odborná porotkyňa Pani Kocúrová: „Všetky koláče boli úžasné. Vybrat jeden z tridsiatich je ťažké. Porotcovia sa zhodli v tom, že na ďalšom ročníku sa bude súťažiť vo viacerých kategóriách. Boli

dobré, všetci ste sa snažili. Z vašich koláčov sme si vybrali: 3. miesto získal koláč s číslom 8 – tradičný kysnutý koláč s posýpkou; 2. miesto koláč č. 20 – koláč našich seniorov a 1. miesto – titul „O rabčiansky čučoriedkový koláč“ vyhral koláč s číslom 29.“ Festival bol na námestí za domom kultúry vo veľkom stane, lebo bolo nepriaznivé počasie. Ľudí to neodradilo a prišlo ich dosť, aby zaplnili stan.

V mene starostu obce Ing. Júliusa Pitáka a Obecného zastupiteľstva obce Rabča sa touto cestou chceme poďakovať všetkým zúčastneným. Tým, ktorí našli odvahu sa zúčastniť súťaže o najlepší čučoriedkový koláč alebo špecialitu, ale aj všetkým tým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k zdarnému priebehu akcie.

Veríme, že sme otvorili cestu novej tradičnej akcii v našej obci, a každoročne si tak pripomenieme dary prírody, ktoré sú v našej oblasti tak typické.

Osobitne chceme poďakovať sponzorom za finančnú pomoc, vecné dary či

veľkú pomoc pri organizácii, a to: Berrys Bobrov Potraviny, MIX pani Zuzana Ondrejková, DekoHeart, Monika Harbutová, Ernest Galčík – Margot Rabča, Vitamin ORAVA, s.r.o., Rozličný tovar U Bociana, Pizzeria Quattro Rabča, Lekáreň Viola, Pizzeria Adamčíková, Pavol Kobyljak, Hafirovica s.r.o., Oľga Klušáková, Marcela Kubalová, Aleňa Šurinčíková, COOP Jednota, ADITEC Slovakia, s.r.o., Stavebniny Ganobjak, Jednote dôchodcov, OcÚ v Rabči, RABČAN, obecné služby a RABČAN, s.r.o., MAK / Mladý Animátorský Kolektív, Tomáš Kurek, Ján Matúga.

Text a foto V. Briš, OcÚ,

VÁŽME SI, ŽE ŽIJEME V SLOBODE, MIERI, ŽE SKONČILO OBDOBIE ÚTLAKU A NÁSILIA

Zažil som na vlastnej koži a dodnes to pociťujem aj na ubolenom chrbte, aká drina bola, kým sa dopestovali zemiaky. Dnes vidím veľa starých žien kráčajúcich opierajúc sa o paličku a zhrbených k zemi ako dôsledok najmä tvrdej a únavnej celoročnej práce na zemiakových poliach.

Už pred príchodom jari mama krájala zemiaky na sadbu „okrovky“. Marec, apríl. Zavčas jari, len čo sa otepilo, sa ručne do riadkov sadilo. My chlapci sme robili pohoniča pri koni vedľa pluhu alebo sme sadili. Máj. O pár týždňov prišlo „prekopávanie“ „sekanie skýb“. Presekávali sme na drobno tvrdé často zarastené skyby a vytrhávali z nich burinu, ktorú sme hádzali na medzu alebo do brázdy. Jún. Nasledovalo ručné okopávanie. September. Ručné kopanie zemiakov. Trvalo niekoľko týždňov. Chodilo sa zavčas rána aj s kravami a končili sme na záhone v noci. Nikdy nezabudnem, keď po 2-týždňovej lopote na Groblách som sa tešil z toho, koľko sme nakopali a mama ma zarazila, keď povedala, že „Konečne sme dosť nakopali na kontingent!“ Tak mi nedalo, aby som okrem výstavy dobových fotografií z prác okolo zemiakov napísal 2 ľudské príbehy. Prvý mi porozprávala moja mama Janka rod. Svetlošáková.

Ako babka zatvorila exekútora v pivnici, ktorý jej chcel zobrať zemiaky na kontingent

Babka Anna Svetlošáková bola vdovou s piatimi deťmi. Chlap jej zomrel mladý na rakovinu.

Bol zlý rok a zemiakov sa urodilo málo, a tak mama kvôli tomu nespĺnila kontingent. („kontingent“ – výmer povinných dodávok od drobných roľníkov v závislosti od výmery pre socialistický štát)

Keďže nespĺnila, tak šli takí zvolení kontro-

Vdova Anna Svetlošáková s dcérami – zľava: Justína, Božena a Johana

FOTO RODINNÝ ARCHÍV J. BRIŠOVEJ

lovať pivnice, aby splnila kontingent. Najskôr jej prišli povedať, že musí splniť.

Mama im povedala, že nemá chlapa a má 5 detí. Keď teraz dám, tak nebudem mať na rok ani čo zasadiť. Choďte sa pozrieť, ako málo mám. Ale oni: „Musíte dať. Musíte!“

Neskôr prišiel druhý. Sám vošiel do pivnice a kontroloval kvalitu zemiakov. Zavolať mamu, že nech sa ide pozrieť, že má dobré zemiaky. Babku zobrala zlosť a chlapa v pivnici na chvíľu zavrela, a to nemala, lebo jej trestný policajný súd v Námesťove na jeho návrh pre nesplnenie kontingentu uložil vysokú peňažnú pokutu a keďže nemala čím zaplatiť, tak išla bez ohľadu, že deti zostali

doma samé, do námesťovského väzenia na 6 dní. Po troch dňoch väzenia ju zať Kozák dostal z väzenia, keď zaplatil polovicu zostávajúceho trestu. Peniaze sa mu podarilo vyhrať v kartách.

Mama ešte dodala, že pokoj nemali ani keď bol dobrý rok na zemiaky. Kontrolovali prerezaním zemiakov aj ich kvalitu. Zemiaky bolo potrebné na vlastné náklady odviezť až do Tvrdosína. „A koruny za ňo slabé“ „Babke sme zobrali záhony na 3 vrecia sadby, aby sme jej pomohli s kontingentom, keďže už bola stará a nevládala.“ ... Mlodži už džiš nevedz o, co starí zazyli.“ (Mladí už dnes nevedia, čo starí zažili) – dodáva mama.

Druhý príbeh napísal dnes už nebolý Anton Adamčík st. v časoch zvrhnutia komunistického režimu „Nežnej revolúcie“ výročie ktorej si 17. novembra každý rok pripomíname. Napísal to ako prejav pre vtedajšiu VEREJNOSŤ PROTI NÁSILIU.

MILÍ OBČANIA!

Osobne som mimoriadne vzrušený udalosťami, ktoré sa v našej spoločnosti pred niekoľkými dňami udiali a osobitne vystúpením študentov, umelcov a všetkých demokraticky zmýšľajúcich občanov našej vlasti proti monopolu politickej moci, ktorá celé desaťročia upierala právo na slobodný život našich občanov.

Celé toto obdobie bolo poznačené nezmazateľnými stopami útlaku, represii, násilia a degradácie človeka, ponižovania ľudskej dôstojnosti aj na našej Orave, kedy robotník sa stal iba pracovnou silou a roľník dedinským kulakom, ktorého bolo potrebné ako príslušníka vykorisťovateľskej triedy likvidovať a represívnymi opatreniami donútiť k jeho úplnému zničeniu. Aj dnes sa treba zamyslieť nad tým výrazom, kto to bol ten označovaný kulak. Bol to od práce zodratý roľník, ktorý nemal čas ani na odpočinok, ktorý celé dni pracoval v poli častito o suchom chlebe a uhalo posledným smädom zo studníčky. Koľko bolo roľníkov uväznených a odsúdených za to, že nemohli urobiť viac, ako stačili ich sily. Nemálo prípadov bolo, že aj posledné zemiaky z pivnice boli zrekvírované a roľnícka rodina ostala bez výživy. Ba, boli i prípady, že aj posledná krava musela ísť na verejné zásobovanie a bez ohľadu na ma-

Portrét neb. Antona Adamčíka
FOTO ARCHÍV E. ADAMČÍKA

lé deti. Dodávkové povinnosti občanov – roľníkov sa každým rokom zvyšovali, no pôda bola tá istá, tá sa nemohla zväčšiť, len dodávky. Trpeli roľníci a trpeli tiež ich deti.

Obdobie útlaku a násilia sa veľmi konkrétne prejavilo i v mojom osobnom živote od roku 1962, 60. a 70. rokoch preto, že som sa prejavoval ako demokraticky zmýšľajúci človek, že som otvorene poukazoval na neludský politický systém, ktorý bol v rozpore a tým, čo verejne proklamoval. Tento útlak sa veľmi výrazne prejavil po roku 1969 za to, že som v kritickom období nehájil stranu a podľahol nátlaku pravice. Za toto konštatovanie som bol bez súdu odsúdený na zánik, keď som svoje povolanie nemohol vykonávať ako predavač, či čašník, ale ani ako manuálne pracujúci robotník. Veď v období 70. rokov som podal spolu 24 žiadostí do práce takmer na všetkých oravských podnikoch, žiaľ ani v jednom prípade som nedostal vyhovenú žiadosť. Všade ma sprevádzali kádrové závädy a za celý tento čas som žil so svojou 7-člennou rodinou iba z výnosu poľnohospodárskej pôdy vo výmere 90 árov, teda aj s existujúcim lesom. Nikde som sa nemohol dovolať pravdy. Čím som sa viac bránil, tým viac som

bol označovaný opisovateľom, darebákom, ba boli prípady, že som bol podvrhnutý aj miestnemu farárovi, že som i jeho opisal. Po podanej sťažnosti v roku 1977 sa Predsedníctvo vlády SSR v Bratislave a konkrétne p. Colotkovi, ktorý sa veci ujal a požiadal ONV v Dolnom Kubíne, aby po jeho doporučení som bol zamestnaný. Vďaka jemu som sa zamestnal na ŽRD v Rabči.

Aj v terajšom revolučnom období je potrebné si spomenúť na našich oravských národných buditeľov, ktorí sa nebáli nikdy vystupovať proti násiliu a útlaku národa. Máme celú plejádu týchto ľudí a môžeme byť na nich právom hrdí. Môžeme si brať z nich príklad najmä naša mládež, ktorá má právo do tohto procesu hovoriť a ktorá už svoju politickú maturitu preukázala. Verme jej!

V závere svojho vystúpenia chcem apelovať na všetkých demokraticky zmýšľajúcich občanov a rodákov, aby sa nebáli verejne vystúpiť proti tým, ktorí tieto deformácie a násilnosti vykonávali, teda boli ich nositeľmi. Nevolám po pomste, ale by si sami mohli uvedomiť a vstúpiť do svedomia, či v terajšom pluralizme majú miesto a či im sloboda dal náš človek mandát na funkciu. A o to práve v týchto revolučných dňoch ide. Oravský báčovia, prebudte sa konečne a počujte hlas národa. V JEDNOTE je sila.

Anton Adamčík
V Rabči 10. 12. 1989

Príbehy napísal a spracoval V. Briš

Pietny akt inštalácie pamätnej tabule zavraždenému lekárovi z Rabče Dr. Júliusovi Spitzerovi

Na základe žiadosti občianskeho združenia Pamätaj v spolupráci s pani Oľgou Papánovou rodenou Spitzerovou bolo zastupiteľstvom v Rabči odsúhlasené osadenie pamätnej tabule pre MUDr. Júliusa Spitzera, ktorý pracoval v Rabči.

Tabuľu pripravilo pre výrobu občianske združenie Pamätaj a vyrobil ju Mojmir Murín. Pamätnú tabuľu oficiálne osadili na zdravotnom stredisku pri lekární 27. septembra 2018.

Z pietneho aktu uvádzame príhovor počas pietneho aktu inštalácie tabule Dr. Júliusovi Spitzerovi.

Memento:

„Nesmúťte nad tými, ktorí vám ublížili, oni budú plakať nad tým, že vás stratili.“

MILÍ PRIATELIA, VÁŽENÍ HOSTIA,

Dakujem vám, že ste prijali pozvanie na pietny akt dnes 27. 9. 2018, kedy bude oficiálne inštalovaná tabuľa lekárovi Dr. Júliusovi Spitzerovi na budove zdravotného strediska v Rabči. Kto bol Dr. Július Spitzer? Bol to v prvom rade človek. Narodil sa 17. 2. 1900 v Terchovej. Po základných štúdiách absolvoval Lekársku fakultu v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1925. Neskôr pôsobil ako štátny obvodný lekár v Párnici, kde dostal pracovné povolenie. Od r. 1941 do 1942 bol lekárom v Rabči. Býval a ordinoval v Blochovke spolu so svojím otcom Jozefom, ktorý taktiež neprežil kruté vojnové represálie. Spolu s ďalšími 7 židovskými občanmi boli zaistení nemeckým gestapom a zastrelení v Hôrke pred Tvrdošínom v roku 1944.

Dňa 27. 7. 1942 dostal Dr. Július Spitzer žltú legitimáciu a v septembri 1944 vstúpil do 1. čs. armády. Ako nadporučík a lekár náhradného autopráporu pôsobil v Bankej Bystrici. Po potlačení

povstania bol 9. 11. 1944 zatknutý nemeckou bezpečnostnou políciou, 20. 11. 1944 bol zavraždený v Kremničke a pochovaný v masovom hrobe.

Táto tabuľa je pokračovaním činnosti občianskeho združenia Pamätaj, ktorého som predsedom. Po Námestove, kde bol činnosťou združenia oživený židovský cintorín, bo-

lo nainštalovaných 9 stolpersteinov, alebo (kameňov zmiznutých, alebo kameňov, o ktoré zakopnete) dnes pribudne aj táto spomienková tabuľa. Impulzom na jej vznik bol podnet príbuznej Dr. Júliusa Spitzera pani Oľgy Papánovej, ktorá je tu dnes prítomná. Na jej výrobe sa podieľali Mojmir Murín a Mgr. Vladimír Kordiak. Tabuľu osadil Svätocár Žofaj. Dakujem touto oz aj pánu starostovi obce Rabča Ing. Júliusovi Pitákovovi za pomoc pri organizovaní tejto pietnej slávnosti.

Táto pamätná tabuľa Dr. Jozefovi Spitzerovi v Rabči a kamene zmiznutých v Námestove budú pripomínať jeho občanom, že tu žili vzdelační ľudia, ktorí sa pričínili o hospodársky a intelektuálny rast regiónu. Pomáhali ho zvelaďovať, boli váženými občanmi a následne tragicky zomreli.

Dovolím si poďakovať za vytvorenie komornej atmosféry huslistom Lubke Puchelovej a Adriánovi Malovaníkovi. V ich prevedení odzneli skladby od Johana Williamsa Schindlerov zoznam a Smetanova Vltava.

Karol Kurtulík

Použitý materiál:
Kronika obce Rabča,
Martin Korčok

Kamene a tabuľa sú pripomenutím neskutočnej krivdy, ľudskej zloby a nezmyselnej smrti.

Vzdaním úcty spoluobčanom, ich životom a rodinám bude aspoň náznakom urobené zadostučenie, ktoré si zaslúžia.

Prevzaté zo zdroja: <https://www.facebook.com/pg/%C5%BDidovsk%C3%BD-cintor%C3%ADn%C3%A1mestovo-%D7%A0%D7%90%D7%9E%D7%A2%D7%A1%D7%98%D7%90%D7%95%D7%95%D7%90-258670507505281/posts/pg/%C5%BDidovsk%C3%BD-cintor%C3%ADn%C3%A1mestovo-%D7%A0%D7%90%D7%9E%D7%A2%D7%A1%D7%98%D7%90%D7%95%D7%95%D7%90-258670507505281/posts/>

XII. HASIČSKÝ DEŇ

Na zahajení bol aj predseda územnej organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany Vladimír Mrekaj ktorý vyslovil presvedčenie, že na 100. výročí založenia DHZ Rabča sa všetci opäť stretneme. K prítomným sa milými slovami prihovoril aj ďalší hosť predseda OSP Murowanica predseda František Pindiak a starosta Rabče Ing. Július Piták. Počas podujatia prišiel aj wójt z družobnej gminy Świnna Henryk Jurasz.

Súťažilo až 6 družstiev. Aj sa pri súťaži dobre zabávali a ako povedal v záverečnom príhovore predseda DHZ Rabča Miroslav Skočík – súťažili v medzinárodnom duchu vzájomného porozumenia Poliaci, Česi a Slováci za veľkého povzbudzovania svojich. Súťažili v disciplínach: 1. požiarneho útoku, 2. Skrátený CTIF, 3. Stáčanie hadíc.

V požiarnom útoku najlepší čas mali deti – chlapci z Rabče, druhé boli dorastenky z Rabče, tretie boli deti – dievčatá z Rabče. V ďalšej disciplíne skrá-

tený CTIF bolo poradie:

1. Lipnica, 2. Dorastenci z Rabče, 3. Deti – chlapci z Rabče. V stáčaní hadíc bolo poradie: 1. Pewel Mała, 2. Lipnica, 3. Deti – chlapci z Rabče. Celkové poradie: v kategórii DETI: 1. Deti – chlapci z Rabče (mali najlepší čas aj v oboch kategóriách), 2. Dorastenci z Rabče, 3. Deti – chlapci z Rabče; v kategórii DO-

SPELÍ a DORASTENCI: 1. Dorastenci z Rabče, Reka, 3. OSP Murowanica. Zvíťazili všetci. Po súťaži bol pre účastníkov pripravený guláš s občerstvením.

A tak sa domov účastníci rozchádzali unavení ale šťastní. Poďakovanie za toto tradičné pekné a aj užitočné podujatie patrí Dobrovoľnému hasičskému zboru Rabča.

O ROK DO VIDENIA!

Všetkým patrí poďakovanie za predvedený výkon. Starosta obce Ing. Július Piták a predseda DHZ Rabča Miroslav Skočík rovnako ocenili všetkých a venovali každej zúčastnenej obci pamätnú medailu.

V. Briš

V Rabči sa pre dobrú vec spojilo vyše 7 desiatok ľudí

Odbery krvi, ktoré organizuje Miestny spolok Slovenského červeného kríža v Rabči a vykonáva Národná transfúzna služba Martin, sa stali pravidelnou dobročinnou akciou v našej obci.

Posledný tohtoročný odber vykonala MTS Martin v našej obci 22. októbra. Na tento odber zavítalo až 72 darcov, čo je krásne číslo. „Sme úprimne radi a nesmierne vďační za to, že si takýto počet ľudí našiel čas a prišli podporiť dobrú vec,“ povedala predsedníčka MS SČK v Rabči pani Pavlína Oselská.

Potešujúcou správou je, že počet darcov najväčšej tekutiny stále stúpa: „Určite ma to ako predsedníčku miestneho spolku Slovenského červeného kríža teší. Nie sú to len domáci Rabčania, ale aj ľudia z okolitých dedín, ktorí ku nám chodia pravidelne. Tieto odbery organizujeme štyrikrát ročne a rozhodne chceme

s nimi pokračovať aj v budúcnosti.“

Pani Oselská nezabudla poďakovať darcom, ale aj obecnému úradu v Rabči a sponzorom, ktorí pomáhajú pri organizácii akcie:

„Samozrejme, poďakovanie si zaslúžia všetci darcovia, obecný úrad v Rabči na čele s pánom starostom Júliusom Pitákom a tiež sponzori, ktorí nám pomáhajú rôznymi darmi. Pre darcov vždy pripravujeme v kultúrnom dome, kde bývajú tieto odbery, aj drobné občerstvenie, s ktorým nám práve títo sponzori pomáhajú. Obecnému úradu ďakujem, že nám nemá problém poskytnúť priestory tanečnej sály kultúrneho domu.“

Martin Gábor

» CENTRUM INTEGROVANEJ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

Máme ďalšiu dobrú správu. Dostali sme pozitívne hodnotenie v rámci projektového zameru Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS) v hodnote 1,4 mil. eur. Jednoducho zdravot-

né stredisko, kde sústredíme všetkých lekárov.

CIZS sme začali riešiť na VÚC Žilina už pred 2 rokmi, ale až v roku 2018 bola vydaná výzva z eurofondov. Znamená to, že už len pri-

praviť projekt do štádia stavebného povolenia a požiadať o dotáciu. Termín november 2018. Pri optimistickom variante by sa do roka mohlo začať s realizáciou :-).

Ing. Július Piták,
starosta obce Rabča

V. ROČNÍK SPIEVAJÚCICH SENIOROV

Už po piatykrát sa 2. septembra rozozvučala slovenská ľudová pieseň v sále kultúrneho domu v Rabči. Už v úvode sa predsedníčka ZOJDS v Rabči ospravedlňovala, že nemohla vyhovieť všetkým súborom pre obrovský záujem.

Keď zaznela prvá pieseň, okamžite sme zabudli, že nás niečo bolí a dali sme sa unášať tým krásnym bohatstvom v podobe ľudovej

dovej piesne. Veď slovenská ľudová pieseň je jednou z najoriginálnejších a najcennejších vetiev, ktorá sa predáva z generácie

na generáciu. Nepoznáme jej skladateľa či textára, sú výtvorom neznámeho autora. Tlieskali sme krásnym ľudovým piesňam v podaní 12-nástich súborov z Námestovského okresu, ba i iných okresov. Slzy sa tísli z našich očí, srdce zaplavila obrovská láska. Tá obrovská sila medzi vystupujúcimi a divákmi v hľadisku urobila nádhernú atmosféru. Víťazmi sa stali všetci. Ktorá pieseň bola krajšia? Na túto otázku môžeme jednoznačne odpovedať. Všetky. Toľko lásky, toľko dobroty, toľko

» ROZŠÍRENIE KAPACITY MATERSKEJ ŠKOLY

Rabča, 13. 10. 2018. Končne začíname realizovať projekt rozšírenia kapacity materskej školy o 40 nových miest pre naše deti.

Projekt v hodnote 650 tis. eur je z eurofondov a zahŕňa aj dve detské ih-

riská. Začali sme na ňom pracovať ešte koncom roka 2016 a v tomto roku – 2018 sme mali podľa plánu strihať pásku. Bohužiaľ, proces verejného obstarávania trval skoro rok z dôvodu „špekulatívneho“ prístupu jedného z uchádzačov o re-

alizáciu tohto diela, a preto sa dokončenie posúva o 8 mesiacov. Ale vyriešili sme problémy a naše mamičky s deťmi sa môžu tešiť na nové priestory a nové ihriská :-).

Ing. Július Piták,
starosta obce Rabča

bolestí môže uniesť jedine pieseň. Ďakujeme Ti, naša priateľka Gitka, za nádherné strávený deň, opanťaný ľudovou krásou. Ďakujeme, pán starosta obce Rabča, že nás vždy s veľkou náručou prijmete, dáte nám svojou prítomnosťou a milými slovami chuť ďalej plnohodnotne žiť a vlievať do našej duše nádej, že sme pre našu spoločnosť veľmi potrební. Nechcelo sa nám odísť, pokračovali sme

družnými rozhovormi pri chutnej večeri. Zvládnuť takéto množstvo seniorov, klobúk dolu, vážená predsedníčka Gitka Pindjaková s tímom.

Čo dodať, už dnes sa tešíme na VI. ročník. S úctou a obrovským **ĎAKUJEM** za celý Námestovský okres seniorov

Olga Slovíková, okresná predsedníčka Jednoty dôchodcov

Malé jednoduché pozemkové úpravy na nižnom konci

Dňa 5. októbra sa v kinosále kultúrneho domu zišli dotknutí vlastníci na Ustanovujúcom zhromaždení účastníkov pozemkových úprav

v k. ú. Rabča, lokalita nižný koniec.

Predmetom scelovania a nového funkčného usporiadania je cca 6 ha pozemkov.

V. Briš

Šarkaniáda

Ani vy ste už dlhšiu dobu cez jeseň nevideli na oblohe šarkanov tak, ako my?

A práve toto bol dôvod zorganizovať šarkaniádu. Táto akcia sa konala v nedeľu, posledný septembrový deň a miesto činu bolo na Hrbiku v Rabči. Tam sme sa poobede všetci stretli a o 14:00 šarkany vzlietli k oblohe. Náš nebeský Ocko sa nám postaral o výborné počasie, aj slniečko sa na nás usmi-

alo a vetrík nám fúkal presne tak, aby to postačilo na lietanie šarkanov. Mali ste možnosť sa zapojiť aj do dvoch súťaží: O najkrajšieho doma vyrobeného šarkana a o najdlhšie a najďalej lietajúceho šarkana. Vaše doma vyrobené šarkany boli krásne a originálne. Ďakujeme vám, že ste prišli, veríme v to, že táto

akcia bude pokračovať a že každým rokom bude šarkanov na oblohe čoraz viac.

Tešíme sa na ďalšie stretnutia s vami na našich akciách. **Vaši MAK-áci**

Rok bohatý na ovocie, ba aj na hrozno

O úspešnom záhradkárovi, milovníkovi prírody a aj spevákovi v Spievajúcich senioroch Júliuovi Kubasákovi som v Chýrniku už v roku 2003 písal, že dopestoval doma hrozno. Tento rok už má nielen čierne, ale aj biele hrozno a bohatú úrodu ovocia. Text, foto V. Briš

Hrozno u Ferdinanda Turaca

Je prísny zákaz vytvárať čierne skládky!

Za to je pokuta do 1500 € pre občana a pre podnikateľa až do výšky 6638 €. Pokuta je aj za netriedenie komunálneho odpadu! OcÚ

Odhaľme páchatela

V Rabči máme ľudí, ktorí poškodzujú náš spoločný obecný majetok. Nesprávajme sa podľa príslovia že, čo ma nepáli, to nehasím. Samospráva obce sama všetko nezmôže.

Nahlasujeme páchatelov, svedčíme; môžeme žiadať aj o anonymitu. OcÚ

Občania pozor!

Vopred upozorňujeme občanov, aby domový odpad: starý nábytok, koberce, skrine, posteľe, stoličky, detské kočíky, umývadlá ... odovzdali na zberný dvor v obci Rabča. V žiadnom prípade sa nesmie vyhadzovať do nádob na zmesový komunálny odpad. OcÚ

Zabezpečte psov! Schránky! HLÁSTE ...

» Psov si zabezpečte tak, aby neohrozovali ľudí!
» Každý dom má mať POŠTOVÚ SCHRÁNKU!
» NAHLASUJTE nebezpečné miesta: 0903/659 113. OcÚ

STOP OHŇU

NEZAKLADAJTE OHEŇ V LESE!

NEZAPALUJTE SLAMU! Milí občania, v lesoch je veľa suchých smrekov a hrozí nebezpečenstvo požiaru, preto nezakladajte oheň v lese ani v jeho blízkosti! – OcÚ

DOSPELÍ V 7. LIGE PO JESENI JASNE PRVÍ

Výsledné tabuľky po odohratí posledného jesenného kola. Vyhodnotenie činnosti bude v ďalšom Chýrniku.

Dospelí – 7. liga

1. Rabča	11	9	1	134:12	28
2. Babín	11	7	2	35:14	23
3. O. Podzámk	11	7	0	4 25:21	21
4. O. Polhora	11	6	2	36:20	20
5. Istebné	11	6	1	4 26:18	19
6. Or. Lesná	11	5	2	4 19:23	17
7. Brezovica	11	4	3	4 25:21	15
8. Kralovany	11	4	1	6 19:30	13
9. Lokca	11	3	2	6 15:25	11
10. Podbiel	11	2	2	7 13:25	8
11. Vitanová	11	2	2	7 11:25	8
12. Habovka	11	2	0	9 10:34	6

Dorast – 4. liga

1. Lisková	13	9	3	1 50:15	30
2. Zuberec	13	8	2	3 43:16	26
3. L. Hrádok	13	7	4	2 32:14	25
4. L. Sliache	13	7	2	4 25:27	23
5. Černová	13	7	1	5 49:31	22
6. Istebné	13	7	0	6 41:31	21
7. Záv. Poruba	13	6	3	4 34:25	21
8. Chlebnice	13	6	1	6 22:36	19
9. Rabča	13	5	3	5 29:25	18
10. Liesek	13	5	1	7 28:27	16
11. Bešeňová	13	4	1	8 19:31	13
12. Diviaky	13	3	2	8 16:55	11

Starší žiaci – 3. liga

1. Lubochňa	10	7	2	1 40:18	23
2. Tvrdošín	10	7	1	2 31:13	22
3. Tatran Klim	10	7	1	2 23:10	22
4. Trstená	10	6	1	3 56:18	19
5. L. Hrádok	9	5	1	3 20:27	16
6. Zuberec	10	4	1	5 40:20	13
7. O. Lesná	10	4	1	5 20:27	13
8. Chlebnice	10	3	3	4 9:15	12
9. Diviaky	9	2	4	3 9:16	10
10. Rabča	10	1	1	8 13:44	4
11. Z. Poruba	10	0	0	10 2:55	0

Mladší žiaci – 2. liga

1. Lubochňa	10	9	0	1 52:11	27
2. Trstená	10	9	0	1 38:7	27

9. 9. 2018 Zľava: Miroslav Adamčík st., Štefan Zboňák a Jozef Havlíček

FOTO V. BRIŠ

Starosta obce Rabče Ing. Július Piták pri príležitosti zmeny vedenia TJ ORAVAN Rabča spoločne s novým predsedom TJ ORAVAN Rabča Vladimírom Lubasom poďakoval chlapom: Jozefovi Havlíčkovi, Štefanovi Zboňákovi a Miroslavovi Adamčíkovi st., za dlhoročnú prácu venovanú futbalu, ktorú robili celým svojím srdcom; za to že mu všetci venovali kus svojho času a za všetko dobré, čo pre rabčiansky futbal urobili. Okrem iného uviedol tiež – citujem: „Prijmite poďakovanie nielen od obce a nového vedenia, ale aj od divákov. Darčekový koš pre každého prijmite len ako symbolický darček“.

Nasledoval prvý futbalový zápas dospelých na domácom ihrisku po jeho rekonštrukcii, v ktorom hráči predviedli vynikajúci výkon korunovaný aj vysokým víťazstvom nad Kralovami 6 : 0 (3 : 0). Nový tréner sa osvedčil.

V. Briš

9. 9. 2018 DOSPELÍ VII. Liga: Rabča – Kralovany 6 : 0 (3 : 0)

FOTO V. BRIŠ

3. Tvrdošín	9	6	0	3 49:14	18
4. Klin	9	6	0	3 24:23	18
5. Zuberec	10	5	1	4 38:23	16
6. Diviaky	9	4	2	3 32:26	14
7. O. Lesná	10	4	0	6 20:48	12
8. L. Hrádok	7	3	1	3 14:14	10
9. Rabča	10	12	7	24:42	5
10. Chlebnice	10	10	9	9:64	3
11. Z. Poruba	10	0	2	8 5:33	2

Prípravka – Malý futbal

1. Zubrohla	6	5	0	1 26:4	15
2. Rabča	6	4	0	2 16:15	12
3. O. Polhora	6	0	0	6 2:25	0

STOLNÝ TENIS VYŽREBOVANIE ZÁPASOV TJ ORAVAN RABČA – ROČNÍKA 2018/19							
RABČA A – IV. LIGA				RABČA B – VI. LIGA			
Dátum	Zápas	Čas	Výsledok	Dátum	Zápas	Čas	Výsledok
6. 10. S	Rabča – Dlhá	18 ⁰⁰	13:5	7. 10. N	Rabča – Nižná	10 ⁰⁰	12:6
12. 10. P	L. Mikuláš – Rabča	18 ³⁰		12. 10. P	Párnica – Rabča	17 ³⁰	
20. 10. S	Rabča – Lokca	18 ⁰⁰		21. 10. N	Rabča – Istebné	10 ⁰⁰	
26. 10. P	Tvrdošín – Rabča	18 ⁰⁰		28. 10. N	Novot – Rabča	10 ⁰⁰	
10. 11. S	Rabča – Bešeňová	18 ⁰⁰		11. 11. N	Rabča – Námestovo	10 ⁰⁰	
17. 11. S	Východná – Rabča	17 ³⁰		18. 11. N	Rabča – Sed. Dubová	10 ⁰⁰	
24. 11. S	Rabča – Černová	18 ⁰⁰		25. 11. N	Bziny – Rabča	12 ³⁰	
1. 12. S	Iľanovo – Rabča	17 ⁰⁰		2. 12. N	Rabča – Or. Lesná	10 ⁰⁰	
8. 12. S	Rabča – Val. Dubová	18 ⁰⁰		8. 12. S	Krušetnica – Rabča	18 ⁰⁰	
15. 12. S	Rabča – Likavka	18 ⁰⁰		16. 12. N	Rabča – S. Hora	10 ⁰⁰	
11. 1. P	Istebné – Rabča	18 ⁰⁰		12. 1. S	Breza – Rabča	18 ⁰⁰	
	Odvetná časť				Odvetná časť		
19. 1. S	Dlhá – Rabča	17 ³⁰		20. 1. N	Nižná – Rabča	10 ⁰⁰	
26. 1. S	Rabča – L. Mikuláš	18 ⁰⁰		27. 1. N	Rabča – Párnica	10 ⁰⁰	
1. 2. P	Lokca – Rabča	18 ⁰⁰		1. 2. P	Istebné – Rabča	18 ³⁰	
9. 2. S	Rabča – Tvrdošín	18 ⁰⁰		10. 2. N	Rabča – Novot	10 ⁰⁰	
15. 2. P	Bešeňová – Rabča	18 ⁰⁰		15. 2. P	Námestovo – Rabča	17 ³⁰	
23. 2. S	Rabča – Východná	18 ⁰⁰		23. 2. S	Sed. Dubová – Rabča	17 ³⁰	
1. 3. P	Černová – Rabča	18 ⁰⁰		3. 3. N	Rabča – Bziny	10 ⁰⁰	
9. 3. S	Rabča – Iľanovo	18 ⁰⁰		9. 3. S	Or. Lesná – Rabča	18 ⁰⁰	
16. 3. S	Val. Dubová – Rabča	17 ⁰⁰		17. 3. N	Rabča – Krušetnica	10 ⁰⁰	
23. 3. S	Lisková – Rabča	18 ⁰⁰		22. 3. P	S. Hora – Rabča	18 ⁰⁰	
30. 3. S	Rabča – Istebné	18 ⁰⁰		31. 3. N	Rabča – Breza	10 ⁰⁰	

Hrací deň: P – piatok S – sobota, N – nedeľa

NOVÁČIKOVI I. LIGY SA DARÍ NAD OČAKÁVANIA

Spojený florbalový klub Rabča a Oravská Polhora – FBK RaptORs nastúpil v novej sezóne do prvej celoštátnej ligy v pozícii nováčika. Napriek tomu, že im niektorí ľudia neverili, držia sa po odohratej tretine základnej časti na pozíciách zaručujúcich play-off.

16. 9. 2018 FBK Raptors – FbO Žochár Topoľčany 7:2 (4:0, 0:1, 3:1)

FOTO V. BRIS

Pritom na Raptors by po prípravných zápasoch nevsadil nikto ani deravý groš.

„Hrali sme tri zápasy a všetky tri sme prehrali. Najskôr sme podľahli extraligovej Žiline 5:9. V druhom zápase sme dostali „lekciiu florbalu“ od českého tretoligistu z Opavy, kde sme prehrali vysoko 5:14 a na záver prípravy sme podľahli aj juniorm z Mútneho v pomere 6:8,“ povedal nám na úvod Martin Adamčík.

FBK RaptORs sa v novej sezóne predstavuje vo výbornom svetle. Po odohraných ôsmich zápasoch sa drží na siedmej priečke tabuľky:

„S doterajším priebehom sezóny sme nadmieru spokojní. Darí sa nám veľmi dobre. Mrziť nás akurát môžu zápasy v Partizánskom a v Detve, kde sme nastúpili v oslabenej zostave, čo sa v konečnom dôsledku podpísalo pod výsledky v týchto dvoch zápasoch,“ pokračoval kapitán tímu.

Mimochodom, Martin je tretí v bodovaní hráčov ligy: „Urcíte to teší, no dôležitejšie sú výsledky tímu. A myslím si, že tie sú do týchto chvíľ veľmi dobré.“

Pre florbalistov je veľkým pozitívom, že FBK RaptORs už pôsobí aj v kategóriách starších

a mladších žiakov. Mladší žiaci sú v 11-člennej tabuľke na 5. mieste. Starší v 8-člennej na 6. pozícii.

„Pri senioroch máme zaregistrovaných 30 hráčov, z toho pravidelne hráva asi dvadsať z nich. U žiakov je to rovných 20 chalanov a hrajú všetci,“ hovorí jeden zo zakladateľov tímu a v súčasnosti aj hrajúci tréner FBK RaptORs.

„Na záver by som chcel poďakovať starostom oboch dedín za finančnú a akú-

koľvek inú podporu nášho klubu. Špeciálne poďakovanie si od nás zaslúži pán Ján Pienčák, bývalý riaditeľ základnej školy u nás v Rabči. Kedykoľvek potrebujeme halu na tréningy alebo zápasy, vždy nám je nápomocný, za čo si zaslúži veľké poďakovanie! Taktiež nesmiem nespomenúť našich fanúšikov, ktorí nás podporujú v každom domacom zápase a sú fantastickí,“ povedal na záver našej debaty Martin Adamčík.

Martin Gábor

PRVÁ LIGA MUŽI – TABUĽKA ZÁKLADNÁ ČASŤ

P. č.	Tím	PZ	V	R	P	Skóre	B
1.	Košice	8	7	1	0	69 : 45	22
2.	Púchov	8	6	1	1	73 : 44	19
3.	Skalica	8	5	2	1	70 : 38	17
4.	Detva Joxers	8	4	1	3	60 : 45	13
5.	Topoľčany	8	4	0	4	45 : 46	12
6.	Trnava	8	4	0	4	53 : 39	12
7.	FBK RaptORs	8	4	0	4	50 : 64	12
8.	Dubnica nad Váhom	8	4	0	4	49 : 52	12
9.	Partizánske	8	8	3	0	57 : 60	9
10.	Michalovce	8	8	2	0	47 : 84	6
11.	Sabinov	8	1	2	5	39 : 53	5
12.	Sereď	8	0	1	7	40 : 82	1

Pozvánka

Srdečne Vás pozývame na stretnutie dospelých, na ktorom spoločne nájdeme spôsoby zlepšenia života našich mladých v obci.

Kedy? 07.11.2018 (streda) o 16.00

Kde? V priestoroch „Klubu dôchodcov“

Tešíme sa na Vás ☺

„Pomôžeme mladým lepšie využívať ich voľný čas.“

Zvýšenie občianskej informovanosti a participácie mladých ľudí Žilinského kraja na veciach verejných

Operačný program
Efektívna
verejná správa

Európska únia
Európsky sociálny fond

OTVÁRACIE HODINY OBECNEJ KNIŽNICE

PONDELOK – PIATOK: 8:00 – 16:00 hodiny

Bc. Ružena Galčíková, vedúca obecnej knižnice,

tel.: 043/55 941 03,

e-mail: okrabca@rabca.sk

ÚRADNÉ HODINY OBECNÉHO ÚRADU v Rabči:

Pondelok: od 7³⁰ hod. do 15³⁰ hod.

Utorok: od 7³⁰ hod. do 15³⁰ hod.

Streda: od 7³⁰ hod. do 17⁰⁰ hod.

Štvrtok: od 7³⁰ hod. do 15³⁰ hod.

Piatok: od 7³⁰ hod. do 14⁰⁰ hod.

Rabconek

Časopis žiakov rabčianskej školy

Školský rok 2018/2019

Číslo 2

FOTO M. Kovalíček

OTVORENIE ŠKOLSKÉHO ROKA 2018/2019

Začiatok septembra pre školákov znamená aj začiatok školských povinností.

Prvý deň vyučovania v tomto školskom roku pripadol na pondelok 3. septembra. V školskom areáli sa zišlo množstvo žiakov, rodičov a učiteľov. V školskom roku

2018/2019 máme 659 žiakov a 178 škôlkarov.

Veríme, že v prvý deň spoločne vykročili do roka plného nových vedomostí, skúseností a zážitkov.

TRI DNI BOJA PROTI DROGÁM

V dňoch 10. – 12. 9. 2018 sa pod vedením pani učiteliek a pána učiteľa konal 14. ročník preventívno-výchovného programu „Dni boja proti drogám“, ktorý sa každoročne zameriava na prevenciu drogovej závislosti u teenagerov, ktorí sú podľa výskumov najviac ohrozenou skupinou začínajúcou s užívaním drog.

TRI DNI BOJA PROTI DROGÁM

NEPODĽAHNI!

„Zober drogu!“ hovoria ti,
Šťastie, radosť, prinesú ti.
Eufória celým telom.
No čo potom?

Stále samé starosti,
migréna, depresia a bolesti.
Je to cool, keď splynieš s davom,
tak sa žije vo svete mladom.

Je ťažké odolať,
radšej utiecť ako vziať.
Nespravosť so stálym plačom,
tichý krik s chladným potom.

Strach so sebou samým byť,
kde kto bude stáť.
Ďalšie dávku chcieť si vziať,
alebo už len umrieť si priať.

Matka v kúte kľučí s plačom,
že jej dcéra príde zmarom.
Všetko to drogy dajú ti,
za cenu tvojej mladosti.

**(Boldorjaková, Kšenzuláková,
Klušáková, Kvasničáková)**

ný dopad má užívanie
drog na človeka. Zoberú
životu všetky pocity
a radosť, pre ktoré sto-
jí za to žiť. Stretávame
sa s nimi aj v našej de-
dine. Všetci žiaci devia-
teho ročníka sme sa te-
da spoločne zúčastnili

a niečo sme si veru od-
niesli so sebou.

**NENECHAJME SA
TEDA OVPLYVNÍŤ NE-
SPRÁVNÝM SMEROM,
POVEDZME DROGÁM
NIE.**

**Viktória
Michaláková 9. B**

Pracovali sme v sku-
pinách, maľovali sme
plagáty, športovali sme,
súťažili sme. Mali sme
možnosť vyjadrovať ná-
zor, besedovali sme,
diskutovali o škodli-
vosti drog. Počúva-
li sme veľmi zaujímavé
prednášky, ktoré vied-
li kap. Mgr. Tibor Šán-
dor, PaedDr. Eva Štefa-
ničiaková, PhD., Paed-
Dr. Marcela Skočíková,
PhD. Mgr. Martin Sko-
čík, PhDr. Marcel Ze-
mančík. Pozreli sme si
filmy s tematikou pre-
vencie drogovej závis-
losti. Zaujímavé bolo
vidieť naživo hľadanie
drog policajťmi s cvič-
ným psom či počúvať
príbehy klientov cen-
tra Z-Návrat, akredito-
vaného resocializačného
strediska pre ľudí zá-
vislých od psychotrop-
ných látok. Ako sa do-
stali k drogám, čo to
spôsobilu s ich životmi,

a prečo nemá mládež
experimentovať s dro-
gami.

Myslím, že sme
všetci aspoň trochu
pochopili, aký hroz-

VÍŤAZ

Prší, prší, len sa leje,
droga sa už na mňa smeje.
Milá má, duša má,
kričí na mňa – daj si ma.

Ide na mňa pomaličky,
ponúka mi len cukríčky.
Na rad príde travička,
k nej sa pridá ihlička.

Už v tom lietam,
už sa veziem,
chcem s ňou prestať, ale
neviem.
Trasie ma a je mi zle,
chcem už nech to prestane.

Drží ma a silno zvierá,
tu pomôže už len viera.
Viera, práca, silná vôľa,
je to spôsob môjho boja.

Nechcem už viac zažiť peklo,
čo ma s touto drogou stretlo.
Nechcem zlyhať, chcem len snívať,
žiť bez drogy ako víťaz.

(Miklušáková,
Ľančich, Miklušák,
Bejdáková, Štefaňáková)

DROGY NIE SÚ ŽIVOT

Boj proti drogám nie je vždy ľahký,
s nimi je život oveľa kratší.
Namiesto drogy lopta v kúte leží,
naliehavo prosí.

Vezmi loptu von,
veď drogy nie sú život tvoj.
Skáč, bež, cvič,
nikdy neber hašiš.

(Ľančová,
Vajdecková,
Somsedíková, Raticová,
Tisoňová)

HVIEZDOSLAVOVA hájovňa

V septembri sme sa zúčastnili exkurzie zo slovenčiny.

Navštívili sme hájovňu pod Babou horou, ktorú často navštevoval

P. O. Hviezdoslav. Keď nás autobus doviezol hore, čakala na nás pani sprievodkyňa. Vonku nám porozprávala o živote Hviezdoslava, potom sme sa rozdelili na skupiny. Jedna skupina si pozrela expozíciu Mila Urbana a druhá expozíciu Hviezdoslavovej Hájnikovej ženy. Boli tam osobné veci týchto autorov a ich diela. Celá akcia bola veľmi pekná. Keďže blízko je vyhladková veža, mohli sme si na ňu vybehnúť a pokochať sa výhľadom. Hájovňa je uprostred krásneho lesa, tak sme z toho mali veľmi krásny zážitok.

Nina Špliňová,
Charlotte Kozáková 6.C

BABIA HORA

Je to vrch, na ktorom už skoro každý Rabčan bol, ale nie väčšina z nášho ročníka.

Vo štvrtok 13. septembra sme sa zúčastnili na túre. Malá skupinka, ktorá sa išla pokochať krásami prírody a vzájomne sa podporiť

pri výstupe. Cesty obklopené zelenými stromami a rôznymi rastlinami, informácie o ktorých boli jasne opísané a vysvetlené na tabuľkách popri chodníkoch nám spestrovali výstup. Cesta bola dlhá a dosť strmá, ale všetci sme sa dostali až na koniec. Po byt na vrchole nám aj

bez ďalekohľadu umožňoval zažiť veľkolepý výhľad na dediny vybudované pod vrcholom tejto majestátnej hory. Výhľad bol teda neuveriteľný aj z toho dôvodu, že nám počasie veľmi prišlo. Na toto by sa dalo pozerieť naveky, ale bolo treba ísť aj domov. Keď sme zišli, zdola sme sa pyšní dívali ako vysoko sme sa zvládli vyšťverať. Kristína Skurčáková 9.C

DROGY SÚ CESTA DO TMY

The dark trip

Tento nápis na nás čakal na plátne v kinosále kultúrneho domu v pondelok 17. septembra.

Milý mladý chalan nám prišiel prostredníctvom svojho životného príbehu porozprávať o tom, ako sa drogy dokážu potichu dostať do nášho života. Celý nám ho zni-

čia a nemusíme mať také šťastie ako on, že sa z toho niekedy dostaneme. Ako odľahčenie od témy nám Maťo zatancoval a niektorí naši spolužiaci a spolužiačky neváhali a zatancovali si s ním.

Celé jeho predstavenie a video bolo úchvatné, všetci žiaci šiesteho až deviatego ročníka s otvorenými ústami počúvali a pozerali. A ja

dúfam, že sa z tohto videa už dopredu poučili.

Samantha Boldovjaková 9.B

PILSKO

V utorok 18. septembra sme sa my, žiaci 8. ročníka spolu s pani učiteľkami rozhodli zdolať Pilsko. Obuli sme si turistickú obuv, obliekli sa do teplého odevu a vydali sa na príjemnú exkurziu.

Počasie nám prišlo. Kráčali sme lesnými chodníkmi a obdivovali krásy prírody.

Tá pozitívna energia a dobrá nálada, ktorá sa šírila vo vzduchu pohladila nie jednu dušu.

Keď sme po niekoľkých hodinách vyšli až na vrchol, boli sme všetci nadšení. Ten magický pohľad na hory zaliate slnečnými lúčmi a pokoj, ktorý kraloval všade okolo nás všetkých očaril. Po dlhej a náročnej ceste nám vyhladlo. Nasýtení sme si urobili pár pekných záberov

a kráčali sme smerom dole. Myslíte si, že to bola len taká obyčajná exkurzia? Mýlite sa.

Zdolali sme druhý najvyšší vrch Oravských Beskýd. Zažili sme krásne chvíle, načerpali energiu a hlavne sme spoznali krásnu prírodu, ktorá nás obklopuje. Spomienky nám zostanú navždy.

Karolína Pilarčíková, 8.D

STAŇ SA ŽELEZNIČIAROM

Na Orave panuje krásne, slnečné septembrové počasie, a preto by bola škoda ho nevyužiť.

Preto sme dňa 19. 9. 2018 pre žiakov 2. roční-

ka naplánovali exkurziu do Oravskej Lesnej, pod názvom – Staň sa železničiarom. Na začiatku nám ujo výpravca porozprával o histórii železníc na Orave. Presunuli sme na trať,

kde nás čakala parná lokomotíva a vláčik, v ktorom sa niektorí viezli po prvýkrát. Pozreli sme si krásu prírody a vláčik nás odviezol až k domčeku, v ktorom žili železni-

čiar v minulosti. Ujo výpravca nám ukázal výhybky, ako fungujú a ako sa s nimi narába na železnici. Na záver sa deti zabávali na preliezkach a hoj-

dačkách. Počas exkurzie si deti obohatili svoje vedomosti o nové poznatky z histórie Oravy.

**Mgr. K. Tvarožková,
Mgr. Slovíková**

DEŇ MLIEKA

V piatok 28. septembra sme mali v našej škole deň mlieka.

Všetkým žiakom 1. – 4. ročníka sme spievali pesničky

o zdravom bielom mlieku.

Ja som dostala úlohu fotografa. Všetci mali oblečené biele tričky a pri-

niesli sme si mliečnu dešiatu. Túto pesničku sme spievali asi každý rok, ale teraz sme jediný rok boli zo všetkých žiakov na 1. – 4. najstarší a nemuseli sme sa báť, že sa nám starší žiaci budú smiať. Všetci sme dostali pohár mlieka, ktoré mám veľmi rada, no niektorí kvôli alergii alebo nechuti k mlieku nechceli. Na poháriky sme si nalepili obrázok kravičky a tieto „mini kravičky“ nám zdobia triedu. Potom sme sa z pracovných listov dozvedeli aké je pre nás mlieko dôležité. V 4. C sa všetci štvrtáci vyfotili. Na informatike píšeme aký bol tento krásny „mliečny deň“.

**Miriám
Kovalíčková IV. B**

Botanická záhrada a hvezdáreň

V stredu 19. 9. 2018 sme išli na exkurziu do Mlynian a Žiaru nad Hronom.

Ráno sme sa všetci piatci stretli pred školu, na-

stúpili sme do autobusu a mohlo sa ísť. Cesta bola dosť dlhá, takže prvá zastávka skoro pre všetkých bolo WC. Potom sme s pani sprievodkyňou prechádzali pomedzi veľké stromy

a rastliny. Videli sme stromy, ktoré by sme na našom krásnom Slovensku inde nenašli. Dozvedeli sme sa, že takáto záhrada, v ktorej sú hlavne stromy sa volá ar-

borétum. Po príjemnej prechádzke sme sa autobusom premiestnili k hvezdárni. Na streche hvezdárne sme si mohli vyskúšať teleskop, pozrieť sa na Slnko.

Vo vnútri nám pustili zaujímavú prezentáciu. Unavení, ale s dobrým pocitom a množstvom zážitkov sme sa večer vrátili domov.

Oliver Žaják, 5. C

NOC VÝSKUMNÍKOV 2018

Dňa 28. septembra sa žiaci 8. ročníka zúčastnili na exkurzii v Banskej Bystrici na podujatí s názvom Noc výskumníkov 2018.

Hlavnou myšlienkou bolo priblížiť deťom rôzne moderné technoló-

gie, chémiu, fyziku, ale aj šport. Celé sa to odohrávalo v nákupnom centre

Európa, kde boli po obchodnom dome umiestnené stánky s rôznou témou. Napr. 3D tlač, rôzne grafické technológie, robotika, ktoré sme si mohli aj vyskúšať. Z chémie a fyziky tam predstavovali rôzne experimenty. Taktiež tam

nechýbal ani pohyb. Deťi si mohli vyskúšať mnohé predmety na rovnováhu a vytrvalosť, ale aj na silu. Nachádzalo sa tam aj pár stánkov z geografie, kde bol napríklad urobený vrt s dutou rúrkou a mohli

sme vidieť zloženie pôdy z Vysokých Tatier. Celkovo by som to hodnotil ako veľmi užitočné a hlavne náučne podujatie, ktoré nám aspoň priblížilo svet a jeho nové technológie.

Branislav Granec 8. B

KUBA – dve tváre slobody

V stredu dňa 10. 10. 2018 sme sa zúčastnili výchovného podujatia z geografie s názvom Kuba – dve tváre slobody.

Keď nám to povedali, boli sme zaskočení. Po vyjasnení toho, že nepôjdeme na Kubu, ale len do Námesťova, sme sa začali o tému zaujímať. Dozvedeli sme sa, že dvaja cestovatelia už štvrtý rok navštevujú zahraničie a prinášajú nám zaujímavé informácie. Na prvý pocit sme si mysleli, že sa tam budeme nudiť, načo tam vlast-

ne máme ísť a ešte sa aj učiť prvé dve hodiny. No po úvode to ihneď oslovilo všetkých prítomných. Mali sme tam zapojenú históriu objavenia Ameriky, vyhynutie Indiánov a podobne. Bolo to veľmi pekné. Predstavili nám hlavné mesto – Havanu. Najjužnejší cíp Kuby a mnohé iné miesta. Mnohí ľudia idu na dovolenku aj na Kubu, je tam krásne, no málokto už sa zaujíma, aké je to tam, ako to tam chodí. Kuba je veľmi chudobná. Ľudia sa živia tým, čo vypestujú a iba málo z toho majú do-

volené predat. Iní v snahe zaradiť si domy a ubytovávajú tam hostí. Sú veľmi chudobní, v priemere zarobia za mesiac 20 eur. Kladiem si otázku, využijú by niekto z nás z dvadsiatich eur? Asi nie. Kubánci sú aj poriadne vynaliezaví. Opravia aj to najstaršie auto, ak naň majú, ak nie vozia sa vozmi s koňmi alebo byvolmi. Ľudia čakajú na lieky aj hodinu aj keď sú tam len dva druhy liekov. Toto sú tie najviditeľnejšie rozdiely, aké sa tam našli. No Kuba ma aj svetle strán-

ky. Moria sú tam veľmi čisté a žijú v nich rôzne druhy zvierat. Naši cestovatelia boli aj na iných miestach. Nakoniec nám ukázali ich plán budúci školský rok, ďalšou krajinou bude Irán. Ško-

da, že na budúci rok tam nepôjdeme, ale naši budúcoroční ôsmaci sa už môžu tešiť. Ďakujeme našim cestovateľom i našim pani učiteľkám, že nás tam zobrali.

Veronika Jochimová 8. D

HISTÓRIA bližšie k deťom

Štvrtého októbra som sa zobudil, zistil som, že dnes ideme na exkurziu na Oravský hrad.

Rýchlo som vstal, obliekol sa a bežal do obchodu po cukríky, ktoré v autobuse nesmú chýbať. Pred školou som našiel spolužiakov, nasadli sme a viezli sme sa do Oravského Podzámku. Cesta bola rýchla. Po vystúpení z autobusu sme vybehli k bráne hradu. Hneď za ňou sme videli tri krásne a staré koče. Celou prehliadkou nás sprevádzal múdry ujo, ktorý nám rozprával veľa príbehov z histórie hradu. Prehliadka nebola obyčajná, bola krásna a zaujímavá.

Samuel Jagnešák 5. C

Brestovská jaskyňa a skanzen v Zuberci

Streda 24. októbra bola zamračená, upršaná a so silným vetrom, ale keďže sme už mali naplánovanú ôsmackú exkurziu z biológie a dejepisu, tak sme išli.

Naša cesta viedla do oravskej obce Zuberec. Nachádza sa tu Brestovská jaskyňa a Múzeum oravskej dediny, kto-

ré sme sa rozhodli navštíviť. Autobus nás dovezol na parkovisko, rovno pred obe miesta, lebo sú veľmi blízko seba. Pred vstupom do jaskyne sme si nasadili prilby s čelovými svetlami a vyrazili sme na úžasnú i náročnú poznávaciu prehliadku. Niektoré strmé rebriky a stúpačky, okolitá tma, vlhko a klzké chodníky nám dali zabráť, ale

stálo nám to za to. Myslí, že mnohí z nás by sa na toto miesto inak nevybrali. V jaskyni sme sa postupne vystriedali všetky tri skupiny a priebežne sme si pozreli aj skanzen plný oravskej histórie života a bývania. Aj keď počasie nám neprialo, zážitky máme nezabudnuteľné.

Alena Raticová 8. C

PASOVANIE PRVÁKOV

Dňa 16. 10. 2018 mali naši prváčikovia slávnostný deň – boli pasovaní za právoplatných prvákov a prijatí do cechu školského.

Naša škola sa na chvíľku premenila na kráľovstvo zeme a farebných pomocníkov – plastíčkov, kovo-kamarátov, sklíčkov a papierníčkov. A aj vďaka nim zvládli prváčikovia zemskú skúšku zdatnosti, zložili sľub prvácky a úspešne vkročili do školského sveta.

Želáme našim prvákom veľa vytrvalosti, chuti do učenia a sily pri prekonávaní prekážok, ktoré sa dajú hrať zvládnuť. **Žiacky parlament**

Európsky deň jazykov

Dňa 12. 10. 2018 sa na našej škole uskutočnila akcia Európsky deň jazykov, na ktorý si žiaci našej školy pripravovali rôzne hudobné vystúpenia.

Jedni spievali a iní si spolu s pesničkou pripravili pre nás aj divadielka a tance. Jazykov tam bolo neúrekom. Zastúpená bola ruština, poľština, čeština, španielčina, nemčina, angličtina, slovenčina aj taliančina. Podľa mňa to je výborný nápad, pretože si aspoň trochu priblížime aj iné jazyky Európy ako len tie, ktoré sa učíme. Už sa teším na budúci ročník EDJ.

Branislav Granec 8. B

5

Sedela som na hojdačej sedačke v izbe.

Je veľmi pohodlná a dá sa na nej dobre premýšľať aj vyčistiť hlavu. A práve tá moja šla tieto dva mesiace vybuchnúť. Neviem to zastaviť, premýšľam nad hocíčim, len aby som sa zbavila spomienky, že som zostala sama, bez rodiny, bez priateľov. Jednoducho úplne sama na všetko. Na moju chorobu, starosť o sesternicu a taktiež starosť o svoj život, ktorý už nebude dlho trvať. Spomienky nie sú zlé, ale bolestivé a mne veľmi ubližujú. Spomienka na nich má zabíjať a jediné rozptýlenie je Klára, ktorá tu bohužiaľ nie je vždy. Nechcem jej zasahovať do života a nechcem jej ani ublížiť. Je moje všetko. To ona bola so mnou, keď sa to stalo aj keď mi nebolo najlepšie. Len ona má dokázala rozosmiať po tom požari, len pri nej som na to nemyslela. Lenže ona má život, ktorý ja nemám. Nevadí mi, že tu nie je, len potrebujem oporu. Potrebujem niekoho, kto ma podrží, keď budem padať a rozosmeje, keď budem plakať. Lenže nik taký nie je, okrem Kláry.

Vonku padali prvé kvapky dažďa. Milujem dažď z rôznych dôvodov. Napríklad aj preto, lebo keď sa stala tá nehoda s rodičmi, plakala som. Ale keď pršalo, vedela som, že neplačiem sama.

Ako malé dieťa som rada behávala po daždi, upokojovalo ma, keď na mňa padali nádherné kvapky dažďa a schladili mi horúcu pokožku z behania. Myslela som si, že práve môj smiech v daždi privolať slnko a dažď sa ustálil. Tých dôvodov je veľa a niektoré už ani nepamätám. Väčšina ľudí si myslí, že dažď je hrozný, že kazí náladu, ale mne nie.

V chvíli premýšľania o sebe som počula

zvonku trúbenie. Hneď som vedela že to je Erik. Ale nechápala som prečo prišiel teraz, keď je Klára v škole a on o tom veľmi dobre vie. Započula som klopkanie na dvere a so vzdychom som zišla z mojej sedačky. Vedela som to. Pred dverami stál Erik, vyfintný ako vždy. Erikovi rodičia sa na neho vykašľali, hanbili sa za neho. Erik je totižto gay, čo oni nedokázali prehltnúť. Nikdy by som ho za to neodcudzovala, lebo aj on patrí medzi lu-

v tej chvíli som vedela, že mu niečo napadlo.

„Zavri oči.“

Zvedavo som sa na neho pozrela a opýtala som sa: „A na čo?“

„Prosím, zavri oči! Ihneď!“ prikázal mi.

„Začínam sa tá trochu báť.“ „Nemáš prečo, len tie oči neotváraj.“ Tak som tam len stála a čakala, kým budem môcť otvoriť oči. Netrvalo dlho a už som ho cítila pred sebou. Pomaly som ich otvorila, ale videla som len Erika, ako stojí pred mnou.

LÁSKA JE SKUTOČNÁ

V tomto čísle vám prinášame ďalšie kapitoly príbehu na pokračovanie od našej talentovanej deviatačky Kristínky.

dí ako Klára. Asi preto sú aj najlepší priatelia až doteraz. Ja si ho ani vlastne neviem predstaviť iného aký je, lebo práve to ho robí takým výnimočným. Je úžasný, pozorný a perfektne sa vyzná v móde, a preto ho máme radi. Keď si neviem vybrať čo si oblečiem, vždy je tu on a vôbec mu nevadí, že mrhám jeho časom. V móde je profík, ale ešte radšej ma dejiny. Milujem, keď sa od neho dozviem aj tie najmenšie detaily z histórie. Vie úplne všetko na čo sa ho spýtate, úplne všetko.

„Klára tu nie je.“ oznámim mu. „Ja viem. Ja nejdem za ňou, ale za tebou. Volala mi, že tá mám ísť zabaviť, lebo vie, že sa budeš nudiť. Tak som tu!“ s úsmevom na tvári sa pobil dovnútra aj bez dovolenia.

„Tak ako tá mám rozveseliť, hm? Ťažká otázka na mňa,“ škrabkal sa na hlavu a obzeral sa po izbe.

„Aspoň niečo je pre teba ťažké,“ rozosmiala som sa.

„Neboj, ja na ňu nájdem odpoveď. Tým si buď istá,“ snažil sa ma presvedčiť.

„Som si istá, že to už dávno vieš,“ letmo som sa usmievala a presne

„Páni, riadne prekvapenie!“

„Len počkaj, vysvetlím ti to. Takže, v tejto miestnosti sa nachádzajú papieriky, ktoré musíš nájsť a cez a dostaneš sa až k cieľu, kde nájdeš to, čo chcem, aby si našla, ok?“ šibalisky sa usmial.

„Ok.“ Prikývla som zároveň. Prechádzala som sa po izbe a hľadá papieriky. Nebolo ťažké ich nájsť. Roztriedila som si ich na stole a čakala na ďalšie pokyny.

„Teraz by mala z toho vzniknúť veta, ktorá ti pomôže.“ Začala som skladať vetu, až z toho vzniklo: PREKVAPE-NIE NÁJDEŠ VO SVOJEJ IZBE.

Zvedavo som sa usmiala na Erika a vybehla po schodoch do izby. Otvorila som dvere a začala plakať. Od šťastia, od radosť, že nezabudli na môj deň. Na môj deň spomienok. Tento deň som si vymyslela keď som bola malá. Oslavovala som ho pravidelne, až kým ma neomrzelo, teraz ma však naplnilo šťastie. V strede mojej izby stala obrovská kopa ruží a na každej ruži bola fotka. Bolo ich tam veľmi veľa.

Fotky s Klárou, taktiež s Erikom a aj s kamarátmi zo základky.

Bola tam aj fotka našich, ležali sme na posteli a smiali sa. Tá fotka patrila medzi moje najobľúbenejšie. Boli sme tam my, spolu a šťastní. Tieto fotky znázorňovali moje spomienky. Úžasné spomienky. Plakala som ako o život. Otočila som sa a rozbehla sa k Erikovi. Objímala som ho čo najsilnejšie.

„To nie ja, ale Klára. Chcela aby si to znova zažila. Vedela, že ti ten deň chýba, a tak ti umožnila ho zažiť znova.“

„Počula som buchnutie dverí a rozbehla sa po schodoch. Keď som uvidela Kláru, v okamihu som ju držala v objatí a nechcela ju už nikdy pustiť. Vrátila mi detstvo, vrátila mi môj spomienkový deň a za to jej budem do smrti vďačná.“

„Moc ťa milujem, neviem ako ti mám poďakovať. Moc ťa ľúbim, hrozne moc,“ plakala som a taktiež aj Klára.

Nikdy na to nezaбудnem, čo si pre mňa dnes spravila, vrátila mi moje detstvo. Dala mi nádej, že som mala úžasný život po boku úžasných ľudí. Prezerala som si fotky a voňala každú ružu. Keď som sa otočila videla som, ako Erik objíma Kláru. Videla som im v očiach, že sú šťastní z môjho šťastia. Som šťastná, že ich mám. Aspoň ich. Nedokážem popísať moju radosť a neviem, ako sa im za to odvdáčiť, ale sľubujem, že im dám všetko čo budú chcieť, úplne všetko. Lebo oni si to zaslúžia.

6

Moje nové ruže som si dala do maľovanej vázy, ktorú som dostala od Kláry na Vianoce. Hodila sa mi do izby. Bola nádherná

a daná z lásky. Láska sa nachádza aj v tých malých kúskoch láskavosti, ktoré nikdy nezmažete a ktoré budú sprijemňovať životy všetkým ľuďom, ktorých máte najradšej. Tú lásku som zažila včera pri úžasnej spomienke na rodinu a kamarátov, ktorých som mala. A za to vďačím ľuďom, ktorí tu so mnou boli a ešte aj budú. Len oni vedia, kedy nemám dobrý deň a vedia ten deň zlepšiť na toľko, že sa zo zlého dňa vždy stane ten najúžasnejší.

Klára ležala na mojej posteli a písala si úlohy. Ja som sedela na stoličke v rohu izby a premýšľala, čo bude so mnou. Zase som na to myslela. Snažím sa na to nemyslieť, ale keď je okolo mňa ticho, nemôžem to zastaviť. Tak som sa prihovorela ku Kláre.

„Ako to šlo s Tomom? Veď dnes máš ísť s ním von nie?“ spýtať som sa na ňu pozrela.

„Áno, ale neviem či pôjdem. Nemyslím, že nám to vyjde a aj tak som ho dnes videla s jednou babou, asi sa len chcel porozprávať a nie byť so mnou, ako som si myslela. Takže asi nejdem.“ Smutne som sa na ňu pozerala.

„Veď nie, možno že to bola len kamarátka, keď tak sa aspoň uisti, či to tak bolo. Zistíš to, len ak tam pôjdeš a nemyslím si, že sa mu bude chcieť na teba čakať. Takže zdvihni zadok a začni sa obliekať. Utekaj!“ prikázala som jej.

„Nemyslím že to je dobrý nápad.“

„Je! Zdvíhaj sa, okamžite!“ začala som ju zdvíhať. Zdvihla sa, zagúľala očami a ja som sa len pousmiala.

„Neviem čo si mám obliecť, takže sa na to vykašli a už ma pust!“ so smiechom chcela utiecť z môjho zovretia.

„Nie, ja viem presne čo si oblečieš, takže poď!“ ťahala som ju ďalej do jej izby

Prikázala som jej aby si sadla na svoju posteľ a ja som zatiaľ hľadala v jej skrini vec, ktorú som potrebovala. Nevedela som ju nájsť, tak som sa šla pozrieť ku vešiaku na mokré veci. Utekala som späť do izby a veselo som sa pozrela na Kláru. Ona len s otvorenými ústami sedela a pozerala na šaty.

„To si nemôžem obliecť,“ povedala.

„Ale môžeš a aj obliečieš.“ Pomohla som jej obliecť sa a odvedla som ju k zrkadlu.

Tie šaty jej kúpila moja mama, preto si ich nechcela obliecť, ale mne to nevadí. Je v nich krásna a Timovi určite vyrazí dych. Už sa teším keď mi všetko porozpráva.

„Si v nich krásna, zamiluje sa do teba, uvidíš,“ usmiala som sa na ňu, ona mi úsmev opätovala. Dala si na sa ako a cupotala preč.

Na čakanie som nemala trpezlivosť, začali sa mi privierať viečka tak som si umyla zuby a šla si ľahnúť. Hodnú chvíľu som premýšľala. Vždy som chcela vedieť, aké je to zamilovať sa. A presne to patrí ku veciam, ktoré chcem stihnúť do smrti a dúfam, že aj stihnem. Nevieť či však mám toľko času, aby sa mi to splnilo.

V mojom zozname vecí, ktoré chcem stihnúť je toho veľa. Ale nie každá túžba je reálna. Napríklad more. Vždy som chcela vidieť more. Chcem plávať v mori plnom rýb, zázrakov a neznámych vecí. Taktiež by som rada videla Amsterdam. Moje vysnívané mesto, v ktorom by som sedela na lavičke a vedela, že som konečne šťastná a pripravená odísť. Chcem hrať v divadle plnom ľudí, ktorí ma budú mať radi a nebudú ma odsudzovať za môj život. Túžim po tom, aby sa to splnilo, aby som zažila tie najkrajšie posledné

chvilky môjho utrápeného života.

Budem sa snažiť ako len budem môcť.

~ ~ ~ 7 ~ ~ ~

Zo sna má zobudilo slabé zavŕzganie dverí. Pretrela som si oči a zdvihla sa. Na prahu domu stala Klára a vedľa nej Tom. Usmieval sa od ucha k uchu a podával mi ruku na zoznámenie. Neodmietla som a podala mu tú svoju. Jemne ňou zatriasol. Až vtedy som si všimla, že pritom držal Kláru za ruku.

„Takže?“ spýtala som sa.

„No, Tom ma pozval na oslavu jeho spolubývajúceho, ktorý má narodeniny. Nevadilo by ti keby som šla?“

V očiach som jej videla malinkú iskru šťastia.

„Nie nevadilo, prečo by malo,“ šibalsky som sa usmiala.

„Ja som ti hovoril, že to vezme v pohode. Tipujem, že je rada, že jej sesternica má frajera, nie?“

Klára bola červená ako reďkovka.

Vtom sa mi úsmev vytratil z tváre. Môj žalúdok bol hore nohami. Bez váhania som sa rozbehla k záchodu a vyvrátila všetko, čo som dnes zjedla. Okamžite som pocítila Klárinu ruku na mojom ramene. Podávala mi uterák, aby som sa utrela. Tom vyšiel s veľkým pohárom vody, podal mi ho a ja som sa s roztrasenými rukami snažila ho chytiť. Čo najrýchlejšie som to do seba vyliala, aby sa mi nekrútila hlava.

„Nikam nejdem, nemôžem ju nechať samú, keď jej je takto.“ Klára sa pozrela na Toma.

„Čože? Nie, ja to zvládnem, veď už to je von a je mi omnoho lepšie, keď som vypila tú vodu. Len choď.“ Zvrašťala čelo a pozrela sa mi do očí.

„To zvládnem,“ presviedčala som ju, „a keby niečo, tak ti zavolám, sľubujem.“

„Choď si ľahnúť a pokus sa zaspáť. Bude ti lepšie.“ Klára ma ešte objala a dala mi pusu na čelo. Posledné čo som počula bolo buchnutie dverí.

Klamala som. Klamala som, nie je mi dobre. Krútila sa mi hlava a začínal ma bolieť hrudník. Ľahla som si do vane a kontrolovala som si dýchanie. Trochu to pomohlo. Hneď som vyšla z vane, šla som si ľahnúť. Neprešlo ani päť minút a ja som spala.

~ ~ ~ 8 ~ ~ ~

Celá od potu! Ťažšie dýchanie. Problémy s vnímaním. Je to tu. Vec, ktorá sa mi stáva skoro každý mesiac.

Zadychčaná som sa snažila postaviť, ale nešlo to. Pohár pri posteli bol prázdny. Nechala som v ňom ani trochu vody. Musela som vstať. Pomalými, neistými krokmi som stúpala na schody. Každý schod vyzeral ako dva dokopy. Vedela som, že to nie je dobré. Ruky sa mi klepali ako o život a nohy ešte viac. Každú chvíľu sa mi zahmlievalo pred očami a musela som zastať. Potrebujem vodu a to okamžite! Snažila ísť rýchlejšim krokom nevyšla. Spadla som na linku a zachytila sa rukami. Voda bola na dosah, ale ja som videla každú chvíľu tmavšie. Pohár sa klepal spolu s mojou rukou. Naliala som si doň vodu a pila. Lenže to nepomohlo. Musela som zavolať Kláre, ale telefón ostal hore. Komu by nenapadlo si zobrať telefón, keď sa neviete dotrepať po schodoch? Mňa, len mňa! Každý schod opatrne, ale aj tak mám pocit, že každú chvíľu spadnem. To sa nesmie stať.

„Konečne hore,“ slabučkým hlasom som si povedala pre seba. Už som nedokázala stáť. Musela som čupieť a štvornožky na dostať k telefónu.

Moje ruky sa stále

triasli, nevedela som vytučiť číslo. Každé číslo bola namáhavá na stlačenie. Videla som ich rozmazane. Po dlhom snažení som konečne volala.

„Petra, čo sa deje?“ Cítila som v jej hlase strach a až po tom mi došlo, že nedokážem rozprávať. Sucho v ústach mi spravilo v hrdle hrču. Začala som sa triasť ešte viac, spadla som na stolík a zhodila vázu s ružami.

„Petra čo sa deje? Už idem domov hneď tam budem!“ Zavesila.

Sedela som celá spotená na zemi. Posledné čo som počula bolo Klárin hlas, ako na mňa kričí. Koniec. Tma. Ticho. Zase som len videla tmu a cítila Klárinu ruku na mojom tele. Tma otmavela ešte viac a už som vôbec nevnímala.

~ ~ ~ 9 ~ ~ ~

Nemocnica. Tá v ktorej trávim viac času ako zvyčajne. Každý mesiac tu. Nevadí mi to, len je tu ešte viac nuda ako doma. Len ležíte a pazeráte sa po celej izbe dookola, lebo čakáte, že tam nájdete niečo nové. Ležíte a tešíte sa kedy odídete.

Čakám na doktorku a mám strach. Po každej takejto noci sa môj stav zhorší. Moja opretá hlava pozoruje pekne nádhernú modrú oblohu bez akéhokoľvek obláčika. V nose mám hadičky, ktoré mi pomáhajú dýchať a vedľa postele prístroj, z ktorého hadičky ťahajú kyslík.

„Dobré ráno,“ s úsmevom sa na mňa pozrela sestrička.

„Teraz to zaštiepe.“

„Už som na to zvyknutá.“

„To som rada. Väčšina ani nechce aby som to spravila. Minule jednu pacientku museli chytiť. Je to ako uštipnutie včelou.“

„Vôbec to nebolí, to si len každý predstavuje bolesť, ktorá sa nedá zvládnuť. Ale v skutoč-

nosti to ani necítiť.“ vytiahla ihlu a utrela stopy po krvi.

„Poď, sadni si na vozík, doktor ťa čaká. Potrebuje sa s tebou porozprávať.“

„Ako sa voláte?“ „Viktória.“

Zdvihla som ruku a čakala kým mi sestrička Viktória podá tú svoju.

„Teší ma, ja som Petra,“ usmievala som sa aby som naznačila, že to má byť pozdrav, ktorý by som si chcela pamätať ako ten najúžasnejší.

Doktor ako zvyčajne čakal pri stole s pohárom kávy.

„Dobré ráno,“ slušne som pozdravila.

„Och, dobré ráno. Dobrá nálada?“

„Áno.“ prikývla som zároveň.

„Mrzí ma to, že ti ju musím pokaziť, ale mám zlé správy. Tvoj stav sa zhoršil, pľúca sa ti ako zvyčajne naplnili vodou a to zabránilo okysličeniu, takže už bude potrebný prístroj na dýchanie aj domov. Pomôže ti. Nasadíme aj tabletky, ktoré si budeš dávať ráno a večer po jedle. Nesnaž sa moc namáhať...“

Stratila som sa. Prestala som vnímať. Len som tam sedela a pozerala do prázdna.

„Si v poriadku?“ zvedavo sa na mňa pozrel doktor. Prikývla som.

„Tak je všetko. Prístroj sme ti zaobstarali. Už môžeš ísť domov. Sestrička ti pomôže.“

Vonku čakala Klára s Tomom, odviezli ma domov. Keď sme prišli bola už tma. Chcela som si len ľahnúť a vyčistiť si hlavu. Vedela som, že to už nepotrvá dlho a odídem. A viem aj to, že to Kláre ublíži. To ma desí najviac, že tu zostane sama.

Prestanem premýšľať a radšej si predstavujem ako hrám v divadle pred davom ľudí, ktorí my tleskajú. Po chvíli sa mi začnú zavierať oči a ja tvrdo zaspím.

Jesenná dekorácia pred dvere

V októbri prebehla súťaž „Jesenná dekorácia pred dvere“. Prinášame ukážky z tvorby našich žiakov.

Prvé miesta:

1. Kamila Kovalíková IV. C
2. Terézia Brišáková I. B
- Šimon Kvasňák I. A
- Adela Cubinková II. A
3. Maximilián Vargončík I. A

Súťažiacim ďakujeme za krásne jesenné dekorácie a výhercom srdečne blahoželáme.

MAJSTROVSTVÁ OKRESU V ATLETICKOM ŠTVORBOJI

Počas Európskeho týždňa športu sme uskutočnili športové podujatie „Majstrovstvá okresu v atletickom štvorboji“, ktorého sa zúčastnilo 185 žiakov z desiatich škôl okresu Námestovo.

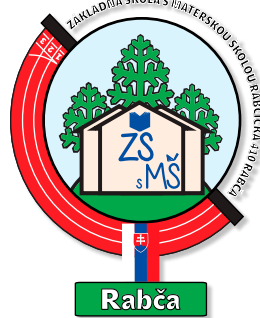
Na medailové pozície sa prebojovali: družstvo našich starších žiakov (Oselská Ema, Gužiňáková Janka, Tisoňová Tatiana, Jančová Martina, Kozáková Karolína, Pilarčíková Lau-

ra) sa umiestnilo na 1. mieste v okrese. Mladšie žiačky (Harbutová Zara, Mazuráková Denisa, Jaššáková Silvia, Gužiňáková Aneta, Zboroňová Nataša, Zboroňová Laura, Pienčáková Kami-

la) obsadili pekné 2. miesto. Taktiež sa darilo aj našim žiakom. Mladší žiaci (Bodnár Martin, Brišák Adam, Pidík Ladislav, Murín Timotej, Domiňák Dušan, Záhumenský Matúš) a starší žiaci

(Slovík Andrej, Glovačák Filip, Fusko Adrian, Revaj Oliver, Pitek Mário, Brišák Anton) sa umiestnili na 2. mieste v okrese.

Všetkým športovcom ďakujeme za pekné výsledky.

Futbal žiakov

Na našej ZŠ Rabča sa v štvrtok 4. 10. 2018 a v pondelok 8. 10. 2018 uskutočnili kvalifikačné zápasy okresného kola st. a ml. žiakov vo futbale.

Naši starší žiaci v konkurencii žiakov so ZŠ s MŠ Or. Polhora, CZŠ Gorazda Sihelného a ZŠ s MŠ Klin sa umiestnili na nepostupovom 2. mieste. Na 1. mieste skončili

chlapci so Sihelného. Ďakujeme za reprezentáciu školy.

Za starších žiakov Nás reprezentovali:

Ferneza Michal, Bandík Filip, Chromek Sebastián, Neupauer Jozef, Kolčák Matej, Brišák Adam, Randjak Jakub, Oselský Ján, Hadar Miloš, Kobylák Jakub, Grobarčík Martin, Slovík Andrej.

Mladší žiaci v turnaji svojej vekovej kategórii bez zaváhania v turnaji postúpili na OKRESNÉ KOLO do Námestova. Naši žiaci si v prvom zápase zahrali proti ZŠ Rabčice nad ktorou vyhrali 3:0 a CZŠ Sihelné porazili v pomere 1:0. Ďakujeme za reprezentáciu školy.

Za mladších žiakov Nás reprezentovali:

Korman Sebastián, Grobarčík Martin, Babinský Kristián, Kubala Adam,

Maraldi Leonardo, Randiak Alex, Masničák Dalibor, Cubinek Radko, Gu-

žiňák Tomáš, Vargončík René, Iskerka Jakub, Bencúr Tibor.

Futbal žiačok

Dňa 15. októbra sme sa zúčastnili obvodného kola vo futbale starších žiačok, ktoré sa konalo v Námestove.

Naše futbalistky (Mária Brišáková, Kristína Gluščíková, Monika Jagnešáková, Martina Jančová, Janka Gužiňáková, Ema Oselská, Nataša Zboroňová, Magdaléna Slovíková, Zuzana Pi-

košová, Žaneta Portalová) podali veľmi krásny výkon a športový zážitok. V súboji so Základnou školou Komenského Námestovo vyhrali 7:1 a s Cirkevnou základnou školou Námestovo vyhrali 10:0.

Z prvej pozície postúpili na okresné kolo.

Medzinárodný cestný beh

Aj v tomto školskom roku sme sa s našimi žiakmi a žiačkami zúčastnili „Medzinárodného cestného behu“, ktorý sa konal v Banskej Bystrici pod pamätníkom SNP.

Behu sa zúčastnili aj súťažiaci z Poľska a z Maďarska. Preteky sa slávnostne otvorili položením pamätného venca na pamätník SNP. Súťažilo sa vo viacerých kategóriách. Najmladší účastník behu mal 2 roky a najstarší 81 rokov. Na medailových priečkach sa umiestnil Dávid Klušák – 3. miesto a Karolína Kozáková – 2. miesto.

AJ V MŠ SA ZAČAL ŠKOLSKÝ ROK 2018/2019

Po prázdninách sa opäť otvorili brány materskej školy. Niektoré deti sa tešili, iným sa veľmi nechcelo a niektoré boli plné očakávaní.

Adaptácia bola dobrá, ale mladšie deti sa dlho prejavovali plačom, krikom. Často sú nepripravené na dochádzku do MŠ, citovo nezrelé, rodičom rozkazujú a tí sa podradia. Keď príde dieťa do MŠ, musí sa prispôbiť určitým pravidlám, zvyknúť si na ostatné deti, ovládať samoobslužné činnosti. Vedíme ich k tomu aj doma, potom je príchod do MŠ jednoduchší pre dieťa.

U detí v MŠ sa rozvíjajú sociálne vzťahy, vznikajú prvé kamarátstvá. Predškolský vek predstavuje rozvoj kognitívnych (poznávacích) procesov.

Patrí medzi ne: „cit a vnímanie, predstavivosť a fantázia, pamäť a myslenie, reč.“ Aby si dieťa čo najviac osvojilo, tak svoje okolie pozoruje, skúma, všima si súvislosti, experimentuje. Získava základné skúsenosti z kultúry, prírody, techniky. Problémy rieši na základe skúsenosti, pokusom – omylom, predstavivosti. Najviac poznatkov dieťa získa pri hre.

Definovať hru je veľmi zložité, ale dieťa potrebuje hru porozumieť a uplatniť sa v nej. Dieťa pri hre získava informácie o svojom okolí. Od učenia sa odlišu-

je tým, že jej hlavný zmysel spočíva v jej samotnej činnosti. Hracia činnosť pri naša dieťaťu radosť a uspokojenie. Tieto pocity uspo-

kojenia ho nabádajú k ďalšej hre. Nesmieme zabúdať na detskú zvedavosť a radosť, ktorú dieťa pri tom prežíva.

Detskú hru môžeme definovať ako činnosť, ktorá je motivovaná vnútornými potrebami dieťaťa a ktorá vzniká bez účelu daného zvonka. Má priaznivé vývojové účinky na celý život dieťaťa.

Pri hre sa rozvíja pohyb dieťaťa, jeho motorika. Dieťa postupne spoznáva, že určitá činnosť má aj konkrétny následok. Je dôležité, aby dieťa samé zistilo, že môže svojím prejavom ovplyvniť svoje okolie, zo začiatku svojich rodičov, neskôr deti a dospelých v materskej škole, rozvíja sa citový i sociálny život dieťaťa. Pri hre sa dieťaťu rozvíja reč. Rodičia sú od prírody vybavení na to, aby poskytli svojmu dieťaťu podporu a udržali jeho pozornosť. Je veľmi nesprávne, keď rodičia svojmu dieťaťu pustia rozprávku. Dieťa ju síce vníma, ale ak nikto z okolia sa s dieťaťom o tom nerozpráva, nastáva problém, dieťa nevie komunikovať. Často sa stáva, že deti predškolského veku nedokážu vytvoriť vetu, vysloviť požiadavku a jeho reč je nezrozumiteľná. Dieťa by si malo vedieť vyjadriť svoj názor, ale aj rešpektovať názor iných detí, riešiť jednoduché problémy.

V MŠ si deti osvojujú poznatky, získavajú skúsenosti prostredníctvom hry. Deti navštívili p. starostu, rozprávali o jeho práci a celkovej funkcii OcÚ. Spoznávali jednotlivé časti obce formou vychádzok. Takáto turistická vychádzka

sa uskutočnila na Maguru, kde si hovorili o čistote a ochrane prírody. Deti sa učia recyklovať odpadový materiál, dokonca ukryli aj poklad v záhrade a uvidia, čo ich prekvapí na jar. V októbri si spomenuli na svojich starých rodičov. Na spoločnej besiedke sa deti predstavili kultúrnym programom a spolu so starými rodičmi sa aj zanočili. Deťom sa veľmi páčilo aj divadlo „O Jankovi a Marienke!“. Školský rok však pokračuje a nás čaká plno nových zážitkov a skúseností.

Článok Pitáková

Fotografie
– archív materskej školy,

MEDZINÁRODNÝ DEŇ ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

V pondelok 22. októbra 2018 sa uskutočnila aj na našej škole akcia spojená s Medzinárodným dňom školských knižníc.

Štvrtácke, piatacké, siestacké, siedmacké, ôs-

macké i deviatacké triedy poslali svojho zástupcu či zástupkyňu. Postupne sme sa vystriedali pri čítaní spoločnej knihy s názvom Mój dedko je čerešňa. Po prečítaní sme vypracovali otázky na čítanie s porozumením a nakreslili veselé plagá-

ty o knihe. Táto milá akcia nám pripomenula dôležitosť čítania a aj to, že knižnice aj na našej škole. Tímea Jagelková 8. B

©SEMSMEROVKA

N	A	E	A	T	R	A	M	E	N	T
U	Č	K	S	A	Ž	I	M	P	V	O
T	T	Ť	T	A	N	A	A	O	V	L
I	P	E	R	O	Č	K	T	D	Í	E
Š	M	Ň	A	N	V	A	I	L	U	P
O	Č	I	L	Á	Ž	K	K	O	E	I
Z	S	A	T	M	B	Á	A	Ž	M	D
U	Č	S	C	E	R	U	Z	K	A	L
I	E	Ť	A	P	O	R	F	A	I	O
R	A	D	G	U	M	A	N	E	E	!
P	R	Á	Y	D	N	I	N	Y	T	!

AKTOVKA, BUFET, CERUZKA, GUMA, LEPIDLO, MATIKA, PERO, PODLOŽKA, PRÁZDNINY, PRESTÁVKA

Filip Bandík 8. B

